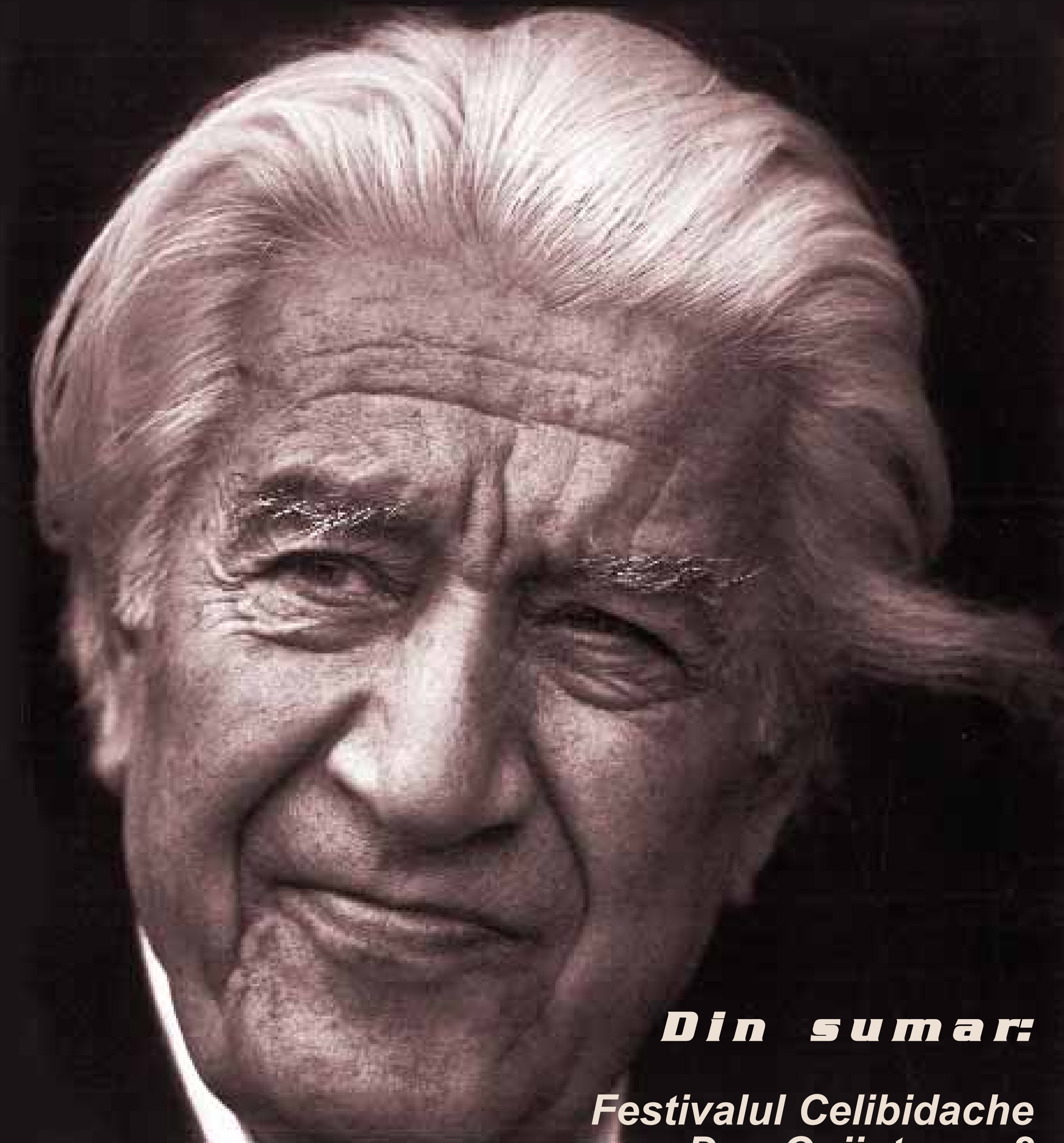
Serie nouă
mai 2012
5
(CXXXI)
36 pagini
9 lei

Actualitatea MUZICALĂ

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

Festivalul Celibidache
Don Quijote... x 2
La mulți ani Pascal Bentoiu!
“Regal de aprilie”
Aurul Mureşului
Portret Adrian Enescu

În imagine:
Sergiu Celibidache

Despre felurile de a compune muzică

Liviu DĂNCEANU

În fața foii albe cu portative compozitorul poate adopta fie o atitudine empirică, axată pe tatonarea unor experiențe senzoriale, mai mult sau mai puțin efermere, spontane ori, dimpotrivă, sedimentate, premeditate, fie una reflexivă, în care inteligența, rațiunea, judecata filtrează, rafinează şi deliberează fiecare gest creator. Atitudinea empirică dislocă un model experimental credincios orientărilor avangardiste, prospective prin însăşi natura lor, ori solidară direcției pe care Ştefan Niculescu o denumea generic ”fuga înainte”, adică inventarea unei ordini individuale pe cât posibil fără înaintaşi şi chiar fără epigoni, dar şi un model experiențial nutrit de rutina unor reuşite consacrate de istoria muzicii, reuşite pe care unii compozitori contemporani încearcă să le re-editeze şi să le actualizeze sub forma unor curente ce vor primi, invariabil, prefixul ”neo”. La rândul ei, atitudinea reflexivă provoacă fie un model analitico-sintetic fundamentat pe re-compunerea proiectului componistic din părțile lui componente, părți clivate în urma unei investigații prealabile (aşa cum se întâmplă în aproape întreaga literatură muzicală clasico-romantică, bazată pe pluri-tematism şi, în consecință, pe un travaliu dialectic de tipul teză-antiteză-sinteză), fie un model holistic, prin care se vizează întregul, fără însă a-l cliva şi fără a-i aplica o retorică analitică (aşa cum sunt concepute, bunăoară, opusurile impresioniste ale lui Debussy ori cele texturiste ale şcolii poloneze postbelice). Modulând într-o oarecare măsură perspectiva, observăm că cele patru feluri de a compune muzică induce tot atâtea genuri (specii) sonore. 1. Prin aplicarea modelului experimental se naşte muzica electronică (cu alaiul ei de paradigme: concretă, electroacustică, asistată de calculator, acusmatică, diagonală, efectologică. 2. Modelul experiențial determină întreaga cohortă a genurilor de consum sau de divertisment: rock, jazz, pop, folk s.a.. 3. Exersarea modelului analitico-sintetic favorizează apariția genurilor redevabile muzicii culte, zise şi savante: simfonie, sonată, lied, fugă, temă cu variațiuni etc. 4. Modelul holistic întemeiază genurile de contact: muzica fusion, globală, totală, sincretică, sinestezică. În funcție de însemnătatea intuiției ori a rațiunii, travaliul componistic este nesecvențial, continuu (aflat sub impulsul emoțiilor, al afectivității în general) şi secvențial, discontinuu (reglat de mecanisme logice, formalizante). Ponderea exprimării secvențiale sau nesecvențiale a comportamentului creator provoacă patru categorii de muzici ce acoperă o mare parte din arealul artei sunetelor: I) muzică secvențial expozitivă; II) muzică secvențial dezvoltătoare; III) muzică nesecvențial improvizatorică; IV) muzică nesecvențial repetitivă şi minimală. Practica a demonstrat că modelele componistice nu se exprimă autonom, independent, ci glisează de la unul la altul în funcție de natura procedeelor grație cărora se consumă actul creației. Astfel, procesul componistic se realizează prin: A) abstractizare (experimental→ holistic); B) concretizare (holistic→ experimental); C) totalizare (analitico-sintetic→ holistic); D) atomizare (holistic→ analitico-sintetic); E) tatonare (analitico-sintetic→ experimental);F conceptualizare (experimental→ analitico-sintetic); G) subiectivare (experimental→ experiențial); H) obiectivare (experiențial→ experimental). Abstractizarea vizează plantarea prospecțiilor individuale pe ogorul experiențelor colective (vezi muzica acusmatică). Concretizarea extrage din zonele bătătorite ale istoriei muzicii, într-o manieră pragmatică şi speculativă, acele protuberanțe capabile să dea startul unei noi şi insolite aventuri componistice (vezi muzica arhetipală). Totalizarea pune accentul pe însăilarea (nu de puține ori apelând la colaj) şi perspectivarea (grație clasificărilor de circumstanță) unor paradigme consacrate în istoria muzicii (vezi muzica fusion). Atomizarea desface iarmarocul holistic în unități pe care le disecă şi le controlează de pe poziții dialectice (vezi noua complexitate). Tatonarea eliberează elanurile circumscrise soluțiilor clasicizate, preferând rezolvările mai puțin riguroase, chiar aleatoare (vezi noua simplitate, muzica improvizatorică ori cea minimală şi repetitivă). Conceptualizarea fixează obiectele şi evenimentele sonore întâmplătoare, ocazionale în formule controlate prin tehnici analitice şi sintetice îndelung vehiculate de marea literatură muzicală (vezi muzicile concrete). Subiectivarea topeşte elementele de noutate într-un flux ideatic asumat drept cadru formal şi conținutistic (vezi muzicile conceptuale). În sfârşit, obiectivarea transferă anumite procese, fenomene, tehnici din zona extra şi meta-muzicalului în contul muzicii pure (vezi muzicile fractale sau muzicile stockastice). Recursul la aceste procedee ține de conduita compozitorului, în sensul că utilizarea lor se cade a fi făcută în măsura stilului asumat şi pe măsura esteticii vizate. Nu rupi un întreg crâng pentru a-ți pune la butonieră o floare.

DIN SUMAR

Pascal Bentoiu 85 ____ 2
Don Quijote ____ 3-4
Dan Dediu 45 ____ 5
Centenar Sergiu Celibidache ____ 6
Valentin Petculescu 65 ____ 7
Univers educațional ____ 8
Valentin Petculescu 65 ____ 7
Seara Premierelor ____ 10
Imago Mundi ____ 12
Orchestra medicilor la Ateneu ____ 13
Concerte... sub lupă ____ 18
Punctul pe j...azz ____ 19
Flash intern ____ 30
Portret - Adrian Enescu ____ 32-33
Discuri ____ 34-35

Pascal Bentoiu 85
La ceas aniversar

Vasile TOMESCU

Expresie a adevărului consacrat în lumea de azi, potrivit căruia sensul fundamental al muzicii este acela de a apropia pe om de înțelegerea misterelor vieții, opera lui Pascal Bentoiu s-a edificat prin ani de furtună şi de vis, de aspirații şi de împliniri, aidoma unui arbore care îşi marchează fertil şi durabil roadele vârstei.

Fortunate senex! exclamă despre asemenea strădanii şi înfăptuiri Publius Vergilius Maro, poet pe care muzicianul nostru îl cântă cum o face cu Eschil şi Euripide, cu Shakespeare şi Molière, cu Alecsandri şi Eminescu. Căci universul gândirii lui Bentoiu are ca temelie principii elaborate de aceşti corifei, cutezanța oedipiană de a înfrunta destinul, apologia enesciană a umanismului, reverberația infinitului care sălăşluieşte în melosul folcloric şi în coloana brâncuşiană.

Ascensiunea în viață şi în artă a lui Bentoiu este o carte deschisă care dezvăluie izbânda neliniştii creatoare, stimulată de noblețea de spirit, de tăria morală şi de idealul de frumos şi de adevăr. Acestea sunt virtuți moştenite şi potențate spre binele culturii noastre muzicale după modelul unor antecesori precum George Enescu şi Mihail Jora. Cartea vicisitudinilor trăite de compozitor este scrisă de Annie Bentoiu, eminentă *femme de lettres*, partenera de viață şi de idealuri estetice. Conştient de justețea ideii lui Enescu potrivit căreia “a iubi este ceva grav şi mai ales definitiv”, Bentoiu a dat proba iubirii față de valorile culturii noastre muzicale culegând şi studiind tezaur de melos folcloric; întregind partituri ale unor maeştri precum Enescu şi Jora; urmând învățătura acestora, atunci când țara era în război sau sub opresiune, cu credința fermă în deviza creştină „Sursum Corda”; studiind creația maeştrilor în care discipolul a distins, cu temeritate, capodopere; dezbătând problemele artei sonore în context românesc şi universal. Demersul său în acest domeniu se concretizează în eseuri şi volume prestigioase, în conferințe susținute în Europa şi America, în conlucrarea cu colegii din Uniunea compozitorilor, instituție pe care a condus-o în perioada de redobândire a statutului antebelic de autonomie. Contribuția lui Pascal Bentoiu în domeniul gândirii despre muzică reflectă o viziune largă, pătrunzătoare, deloc eclectică, chintesență a exigenței, profunzimii şi clarității. Adevărurile afirmate de el au făcut şcoală în lucrările de analiză şi de sinteză a fenomenului muzical contemporan.

Ideile estetice formulate de Pascal Bentoiu sunt deopotrivă lumini în procesul de zămislire a propriei opere de autor dar şi în procesul de înțelegere a acestuia de către interpreți, de către exegeți şi de către iubitorii muzicii.

Bogăția creației în genurile operei, muzicii simfonice, instrumentale, camerale, spectacolului de teatru îşi are ecoul în interpretări realizate de ansambluri, dirijori şi solişti români şi de peste hotare, în înregistrări sonore de renume internațional, în evocări la radio şi televiziune, în pagini de lexicoane, în studii şi eseuri, în considerațiile unor muzicologi ca Bernard Gavoty, Irving Lowens, Carlo de Incontrera, Antonio Capri, Piero Derossi.

Demnă de tradiția unei creații ca *Oedipe*, atestată în repertoriul liric universal, opera *Hamlet* de Pascal Bentoiu „vincitrice del premio musicale Guido Valcarenghi Italia 1970”, a cărui partitură a fost tipărită la Edizioni Suvini Zerboni Milano, a cunoscut transpunerea în scenă la Marsilia sub semnătura regisoarei Margarethe Wallmann, renumită pentru tălmăcirea unor opusuri de gen semnate de R. Strauss, A. Honegger, M. de Falla, I. Pizzetti. „Un romeno che ha dato un saggio assai notevole della sua capacitá di compositore drammatico è Pascal Bentoiu” notează A. Capri. ”Egli ha posto mano a un opera in un atto, un Amletto, rispecchiante una maturità pienamente raggiunata/…/ I mezzi di cui egli si vale sono quelli che tutte la odierne e piu problematiche esperienze gli rendono disponibili/…E questo Amletto e senza dubbio una forte riuscita, che in alcuni punti tocca l’approdo della poesia, raggiunta con sensibilità e gusto del tutto inediti”.

foto: Mihai Cosma

Afinități indisolubile față de melodie, care îşi va păstra de-a pururi viabilitatea, fascinația pentru “culori” şi “spații” armonice – compozitorul este un excelent cunoscător al artelor plastice – , virtuoz al combinațiilor de timbruri instrumentale şi vocale, Pascal Bentoiu este un maestru de seamă al muzicii contemporane.

Fortunate senex!

Premieră cu *Don Quijote* la Opera Națională

În repertoriul Companiei de balet a Operei naționale Bucureşti, de peste patru decenii **Don Quijote** de Ludwig Minkus rezistă, ca răspuns a valorilor coregrafice şi interpretative oferite publicului nostru. Dedicat Zilei internaționale a Dansului, acest *Grand ballet* al artei romantice ruse, purtând semnătura lui Marius Petipa pentru libret şi coregrafie, este un titlu istoric la care şi-au adus mereu contribuția alți autori de montări, de-a lungul anilor, începând cu Alexandr Gorski în 1900.

În țara noastră a fost prezentat în majoritatea teatrelor noastre muzicale (Mercedes Pavelici, Francisc Valkay – Timişoara, Gherorghe Stanciu – Iaşi, Oleg Danovschi – Constanța). Pentru prima scenă, fie că ne reamintim de Vasile Marcu, apoi de Mihai Babuşcă recunoaştem - în recenta premieră „de import" de la teatrul liric din Karlsruhe (Germania), în coregrafia lui ***Jaroslav Slavický,*** ca şi în scenografia însoțitoare, creată de Josef Jelinek - aceeaşi mentalitate care îmbină dansul academic cu pitorescul etno-revuistic iberic. Poate că intervin unele modificări minore, aşa cum declara, înaintea acestei premiere, din final de aprilie, coregraful ***Jaroslav Slavický***: "*...am scurtat sau am suprimat anumite fragmente pentru ca spectacolul să aibă continuitatea dorită, să aibă viteză şi ritm".* Satisfacția privitorului rămâne însă neschimbată, căci ne reîntâlnim cu bucuria unei ambianțe ce aduce întotdeauna multe motive de mulțumire baletomanilor fideli tradiției artei dansului romantic. De asemenea, la fiecare distribuție, capetele de afiş au fost pentru Compania de balet nume de istorie, de la Ileana Iliescu, Marinel Ştefănescu, Valentina Massini, Petre Ciortea, Bojidar Petrov în 1970, la Corina Dumitrescu, D. Fadeev-Ovidiu Matei Iancu, Cristina Uță, Ion Dumitrescu în 1999.

Acum, suntem în fața unui cuplu care aduce o nouă Kitri, de primă generație solistică, prin Mădălina Stoica, încă la stagiul de colaborator al teatrului. Delicatețea, sprinteneala, tehnica şlefuită, intenția de a compune un personaj şi de a răspunde pozitiv dificultăților coregrafiei şi-au cucerit aplauzele meritate, în compania experimentatului Ovidiu Matei Iancu, capabil să-i sprijine calitativ evoluțiile. Cel de al doilea cuplu din distribuție a avut argumentele unui profil aparte, prin eleganța romantică a expresiei Mihaelei Soare (Mercedes)şi replica energică a lui Mihai Mezei (Espado). Din montările anterioare mai reîntâlnim pe Răzvan Marinescu (de la Camacho la Sancho Panza), Cătălin Caracaş, Laura Blică Toader, apoi, cu un rol amplificat, amuzant şi dansat după propunerile coregrafului de Virgil Ciocoiu în Camacho, precum şi un Don Quijote care se implică mai mult, prin Antonel Oprescu, în acțiunea amintind de Cervantes. Să spunem că, în dansurile de mici ansambluri, îmbogățite cu câteva cooptări de colaborare prin dansatori asiatici, întreaga Companie de balet a Operei şi-a manifestat adeziunea la reluarea scenică şi muzicală a lui **Don Quijote,** argumentând speranța noastră că îşi vor păstra forma şi antrenamentul, sub conducerea lui Alin Gheorghiu, în vederea revenirilor repertoriale viitoare.

Dirijorul Vlad Conta, la pupitrul orchestrei teatrului, şi-a asumat răspunderea de a urmări performanțele interpreților, în „spiritul şi litera" partiturii lui Minkus. O seară capabilă să placă, receptând continuitatea aplauzelor, această premieră înseamnă, în fapt, demonstrația necesară pentru a adăuga încă un magnet ce atrage în sala Operei Naționale Bucureşti spectatori dornici să urmărească pe scenă ceea ce, de mai mult timp, le era oferit doar în înregistrările proiectate de canalul de televiziune *Mezzo.*

Grigore CONSTANTINESCU

„DON QUIJOTE DE LA.....” CLUJ

Doina MOGA

Ca să scriu despre acest spectacol, ar trebui, metaforic vorbind, să folosesc o cerneală de platină. Atâta farmec şi încântare a dăruit publicului aflat la Opera Națională Româna din Cluj, în seara zilei de 30 martie, subjugându-l până a explodat de fervoare şi emoție. Nu ştiu exact ce aşteptam de la acea seară. Probabil că doar rezultatul unei coproducții de şcoală, reuşită ce-i drept, întrucât cunosc şi admir semnătura coregrafului, cu elevi între 12 -19 ani proveniți din două culturi şi țări atât de diferite ca România şi Japonia, unii talentați,alții mai modeşti artistic, unii mai performanți tehnic, alții mai leneşi şi toți, cu hachițele vârstei care nu se pot ascunde întotdeauna în spatele harului. Dar ceea ce am văzut a întrecut orice imaginație, producându-mi un fascinant şoc. De 500 de ani, Don Quijote rămâne simbolul aspirației spre bine şi frumos, în ciuda tuturor impedimentelor vieții. Este un mit pe care l-am văzut acum într-o formulă rară, dacă nu unică şi cu totul convingătoare. Am văzut un balet Don Quijote proaspăt, vesel, colorat, degajat, plin de umor şi multă inocență, un balet de atmosferă, cu şi de caracter şi de o excelentă pulsație coregrafică. Iar talentul şi performanța bogăției ideatice a creatorului acestui spectacol, coregraful şi regizorul Valentin Barteş, a adus Clujului şi nu numai, pentru

că spectatori au fost din toate oraşele dotate cu teatre şi licee de specialitate din țară, o infuzie de ozon şi optimism, de care chiar era nevoie. Şi uite aşa din parteneriatul început în 2008 dintre liceul de coregrafie clujean şi cele trei şcoli importante din Japonia, inițiat de Valentin Barteş, a cărui datorie de inimă față de liceul unde a fost elev , nu a încetat niciodată, acum a ieşit această minunăție de balet. Pentru el, coregraful a folosit o formulă foarte riscantă, dar în cazul unei reuşite, cum e cea de față, deosebit de binefăcătoare, respectiv aceea ca pe scenă să fie prezenți ca parteneri egali, atât elevi cât şi profesori, directori, maeştri de balet şi bineînțeles coregraf-regizor. Au dansat cot la cot, obligându-se unii pe alții şi ridicând astfel nivelul interpretativ cât mai sus, fiind toți motivați de frumusețea acestei arte şi susținuți de o disciplină artistică rarisimă. Mi-a plăcut totul, dar cum nici un spectacol nu poate fi povestit, cu atât mai puțin acesta, pentru că el trebuie pur şi simplu văzut, voi numi doar ceea ce m-a fermecat de-a dreptul: Marin Turcu (Slovenia) impecabil în Don Quijote; Yoko Honda – o splendidă balerină, directoarea uneia dintre şcolile de balet în Quitry; foarte expresiva Toba Mizutto în Dulcineea şi ea maestră de balet a altei şcoli; Vlad Maier – un Sancho Panza de zile mari, Roxana Cocis în Mercedes şi Mihai Constantinescu în Espado , toți elevi în

clasa a XII-a a liceului clujean; Alexander Mishutin în Lorenzo, el însuşi maestru de balet al celei de-a treia şcoli prezentă şi bineînțeles Valentin Barteş în Basilio, foarte tehnic şi plin de umor ca deobicei; regia şi coregrafia aceluiaşi şi mereu noului V. Barteş; costumele de un rafinament şi o eleganță cu totul aparte şi înregistrarea muzicii lui Minkus - în fine, impecabilă. Baletul Don Quijote a fost precedat în prima parte de un recital oferit în majoritate de elevii şcolilor invitate, recital care pe lângă faptul că a emoționat până la lacrimi, a evidențiat calitatea şcolilor prezente şi locul lor pe scara valorică educațională. Am văzut copii talentați, dotați cu excepționale calități şi potențiale viitoare staruri. Ar fi multe de spus şi povestit, dar mă voi opri doar la deschiderea făcută de cele trei fermecătoare fetițe japoneze care au interpretat cu autenticitate şi aplomb un dans tătăresc, care ne-a lăsat cu respirația tăiată de la început. La rândul ei, prima parte a spectacolului a fost şi ea precedată de prezența pe scenă a cunoscutei prime balerine Maria Imre Trăilă, care cu acest prilej a fost sărbătorită la împlinirea vârstei de 90 de ani. Frumoasă şi distinsă doamnă. Toată admirația. Seara de 30 martie de la Opera Națională Română din Cluj a început, a continuat şi s-a încheiat cu îndelungi, calde şi fremătătoare aplauze, parcă mai bine armonizate şi omogenizate ca oricând. De la lăsarea cortinei mă tot gândesc... la ce bine ar fi dacă fiecare liceu de coregrafie sau teatru de resort din țară ar avea un Valentin Barteş al lui. Astfel, măcar o dată pe an garantat am vedea o coproducție nu doar exotică, dar şi foarte reuşită; un spectacol de caracter bun, frumos, desprăfuit, corect şi vesel; un timp şi spațiu potrivit de stabilire a unor contacte importante şi un inocent schimb de experiențe dansante şi prieteneşti. Ce bine ar fi… dacă…

Portret componistic – Dan Dediu (45)

Corina BURA

La începutul acestei primăveri unul dintre cei mai apreciați și cunoscuți compozitori ai generației '60 a ajuns la pragul maturității : Dan Dediu a împlinit 45 de ani și, iată că, din momentul în care s-a hotărît că va deveni compozitor a scris peste 140 de opusuri al căror material sonor s-a coagulat de-a lungul anilor în jurul unor teme, personaje sau subiecte generoase. Aprofundarea teoretică a conținutului i-a oferit tot atâtea idei transpuse în cele mai surprinzătoare tehnici, izvorînd o muzică plastică, foarte plăcută, care în pofida modernității induce impresia accesibilului în sensul bun al cuvântului. Dedi-cații (pentru a face un joc de cuvinte!) săi colaboratori și prieteni, mai noi sau mai vechi, au realizat un concert aniversar deosebit de interesant care a avut loc în superbul Salon de muzică al Muzeului Național George Enescu. Câțiva dintre membrii ansamblului ***Profil*** al cărui ctitor și conducător este - Diana Moș (vioară), Adriana Maier (pian), Marian Movileanu (violă), Mircea Marian (violoncel) -, la care s-a asociat fidelul său coechipier, violonistul Ladislau Csendes, conducătorul unui alt ansamblu cunoscut, ***Aperto*** au evoluat într-o excelentă pregătire și formă oferind celor prezenți o seară de neuitat. Prezentatorul acestui itinerar a fost însuși compozitorul, într-un discurs plin de farmec și umor. Recitalul a început cu ***Pirouettes pierrotiennes*** op.142 pentru vioară, violă, violoncel și pian scris/e în 2011 cu care intenționează să deschidă un nou capitol a cărui temă să fie destinată personajului din Commedia dell'arte, ciclu pentru care a și scris deja *Pierrot solaire*, o aluzie în oglindă la celebrul *Pierrot lunaire* de Schoenberg. Lucrarea se desfășoară pe 2 teme principale, prima dinamică –*Velocissimo* - , ale cărei motive sunt întrerupte de clustere urmate de o relaxare mai „debussy"-eană, cu structuri armonice, evident pe cvarte. Coardele susțin discursul pe ritmuri sincopate al căror efect este amplificat de acordurile compacte ale pianului. Cea de-a doua secțiune, *Hypnotico*, aduce în prim plan violoncelul atribuindu-i o expunere lirică de înaltă sensibilitate (foarte bună prestația lui Mircea Marian). Recitalul a continuat cu ***Vreascuri*** – Trei piese pentru 2 viori solo op.28 scrisă în 1991, premiate la concursul de la Ludwigshafen și care s-a bucurat de interpretarea plină de fantezie a duo-ului Csendes - Moș printr-o tratare modernă a instrumentului. Prima piesă are un aer schnittke-an, a cărei tentă ironică se stinge rapid într-o massă cu efecte dramatice, amplificată de timbruri aflate la limita extremă. Cea de a doua continuă risipa efectelor de ponticello, flautando, tremolo din care se disting micro formulări – nu mai mult de 5-6 sunete într-o așezare aluziv enesciană contrabalansate de un ostinato agresiv. Piesa finală este tratată contrapunctic, evidențiindu-se sincopele și jocurile ritmice. ***Cis-nodie*** pentru vioară solo (2009) dedicată violonistului L. Csendes cu care colaborează de mulți ani la cursurile de vară (Académie d'été de Cisnadie – jud. Sibiu) este inspirată de jocul *Cis* – notarea germană a sunetului *do#* - pe care îl aduce ca un fel de Leitmotiv asemenea marelui Beethoven în celebrul Concert pentru vioară în Re. Asemenea celor patru lovituri de timpan, *Cis/do#* este expus în mai multe rânduri pe parcursul unei monodii pretabile la tratări timbrale unde imaginația violonistului este intens stimulată. După pauză a urmat un amplu cvartet de coarde (specie camerală pe care Dan Dediu o notează cu nr.5 op.140) prezentat în primă audiție absolută. *Sphères* este scris între 2009-2010, inspirat de Trilogia (în plan anthropologic și psiho-istoric *Bulles, Globes* și *Écumes* desemneaza de această dată momente ale civilizației și ale istoriei umanității) cu titlul omonim aparținând gânditorului **Peter Sloterdijk** - *Le post-pessmiste* cum îl etichetează Frédéric Joignot.Lucrarea este alcătuită din 5 mișcări după cum urmează: 1.***Bulles*** – Blasen, microsfere (cuprinde vol. I al scrierii, cca. 500 pg.) se referă la persoana (la condiția omului) propriu-zisă accesată, văzută din punct de vedere filosofic (el locuiește și produce totodată spațiul care îl cuprinde); muzical are la temelie intervalul de 2M (secunda mare) pe care o „glorifică" printr-un contur care evoluează în duble…ele pot face referire și la natura duală a omului sau la sistemul binar în care se desfășoară existența terestră. Ne aflăm în fața unei lucrări mai puțin sau deloc obișnuite, că, asemenea literaturii inspiratoare, avem în față multiple planuri pentru care compozitorul recurge la o masivă și arborescentă tratare contrapunctică. Atmosfera expresionistă, inevitabil legată de condiția omului modern, este susținută de puternice disonanțe. Se face auzit același microtronson de sorginte enesciană urmat de acumulări și rarefieri successive, toate realizate prin heterofonie, defazări, concentrări. 2. ***Globes,*** care se inspiră din volumul al II-lea, recurge la combinații din care să se nască senzația „globului" care poate fi o sferă limitativă, alienantă sau dimpotrivă aceea a Universului în care miliarde de stele/ globuri își macină existența aparent solitară conform unei perfecte mecanici cerești. Sonor are cam același material genuin tratat diferit fără a părăsi principiul contrapunctic.3. *Baloons* abordează forma sferică „altfel"….într-un stil mozaicat, iar materialul, presărat de indicațiile timbrale cu care ascultătorul s-a familiarizat datorită pieselor precedente este unificat de un fel de „semnal" alcătuit din 3 elemente. Urmează o superbă secțiune lentă care aduce un tronson melodic foarte cantabil intonat de prima violină susținută armonic de fascicule sonore, totul degajând o atmosferă medievală cu timbruri surdinate și de flageoletele delicate ale solistului.. 4. *Globes en mirroirs* (Globules) reprezintă recurența celei de a doua părți, ceva mai restrânsă, cu aceleași aluzii modale, urmate de o amplă prelucrare contrapunctică care începe din registrele grave.5. ***Écumes*** face referire la cel de-al treilea volum, iar ca imagine „schițează ceva între bule și globuri", ne introduce în contemporaneitate, la etapa secolului XXI și, în consecință, este ilustrată printr-o

foto: Diana Murășan

formă fractală (excelentă idee!- *la catastrophe moderne du monde rond*) . Inițiatul recunoaște unele idei și preluări ale *Suitei I* în Do de Enescu, mai ales în unisonul unor pasaje rapide extrem de dificile în ansamblu, regăsite atât în Suită cât și în acest final. Cvartetul nr. 5 este un moment mai special în creația lui Dan Dediu care, pe fața lui „nevăzută", pare a fi un experiment remarcabil și o asociere în care sunt folosite dinamic unele principii ale tehnicii enesciene : apelul masiv- mai mult decât în orice altă scriere a sa - la principiile tehnicii lineare, perfect adaptat tratării unui „subiect" filosofic pe baza unei scrieri de mare amploare, anumite aspecte neoclasice, înseși formulările modale sunt aluzii nete la universul sonor enescian. Dan Dediu a reușit ceva cu totul special pentru o lucrare care se adresează mai mult cunoscătorilor, și-a atins cu o mare virtuozitate creatoare sintezele propuse, inclusiv dorința de a-și marca maturitatea biologică printr-un opus original de primă clasă. Ansamblul Aperto-Profil și-a etalat toată știința și talentul muzical în realizarea acestei memorabile seri.

Centenar Sergiu Celibidache

Anul acesta cultura muzicală românească sărbătoreşte 100 de ani de la naşterea marelui dirijor român Sergiu Celibidache. Fundaţia omonimă, în parteneriat cu primăria Municipiului Bucureşti, organizează (sub înaltul Patronaj al Preşedintelui României) în perioada 3 mai – 7 iulie 2012 prima ediţie a Festivalului Sergiu Celibidache.

Astfel, pe parcursul a aproape 2 luni capitala României va găzdui numeroase evenimente la care sunt invitate personalităţi ale vieţii muzicale mondiale.

În program se numără proiecţiile de film *Grădina lui Celibidache* (documentar realizat de fiul maestrului, Serge Ioan Celebidachi, în care povesteşte viaţa şi activitatea dirijorului, compozitorului şi profesorului român), *Celibidache* (un film de Jan Schmidt-Garre) şi *Român născut să dirijeze o lume* (film produs de Fundaţia Sergiu Celibidache în coproducţie TVR Media). Acestea vor putea fi urmărite în condiţii excepţionale la Grand Cinema Digiplex.

De asemenea, publicul este invitat la Palatul Cesianu-Racoviţă pentru a admira expoziţia de fotografii *Fragmente din viaţa Maestrului Sergiu Celibidache*, un colaj de imagini ce schiţează cronologic viaţa Maestrului român. Criticii şi muzicologii (şi nu numai) sunt aşteptaţi la lansarea de cărţi de la Academia Română, pentru prezentarea volumelor *Despre fenomenologia muzicală* de Sergiu Celibidache şi *Celibidache, întâlniri cu un om de excepţie* de Patrick Lang şi Stéphane Müller (Editura Spandugino).

Calendarul festivalului oferă tinerilor interpreţi, dirijori, muzicologi şi compozitori marea ocazie de a lucra cu mari artişti recunoscuţi pe plan internaţional, invitaţi să susţină la Universitatea Naţională de Muzică din Bucureşti masterclassuri de vioară (susţinute de Ida Haendel şi Rony Rogoff), de muzică de cameră (cu Helmut Nicolai), de contrabass (Dorin Marc), de flaut (Michael Martin Kofler), de dirijat (Enrique Garcia Asensio), de brass (Wolfgand Gaag) cât şi un simpozion moderat de Serge Ioan Celibidache, Mark Mast, Dan Grigore, Christian Mandeal şi Rony Rogoff (în Sala Mare a Ateneului Român).

Lansarea de cărţi la Academia Română (Foto: Mihai Cosma)

Concomitent cu toate aceste activităţi sunt programate concerte la Ateneul Român din Bucureşti şi la Filarmonica de Stat din Iaşi în care urcă pe scenă cele mai bune orchestre şi formaţii camerale ale României şi ale Europei (Orchestra Română de Tineret, Orchestra

Filarmonicii George Enescu, Orchestra Filarmonicii Moldova Iaşi, Ansamblul German Brass, formaţia/cvartetul Henschel Quartett) alături de mari nume ale scenei mondiale (precum violonista Ida Haendel, pianiştii Dan Grigore, Misha Dacic, dirijorii Cristian Mandeal, Markus Theinert, Mak Mast etc.)

Unul dintre cele mai importante evenimente din această ediţie este premiera mondială a lucrării *Haz de necaz,* Suită Românească în 8 părţi a maestrului Celibidache.

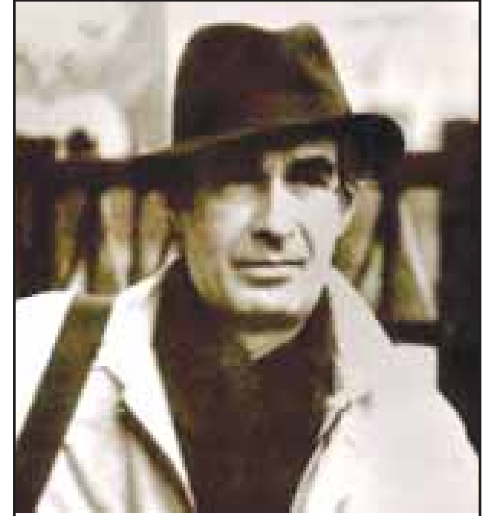
Cu ocazia acestui festival internaţional Banca Naţională a României va emite şi lansa o monedă numismatică comemorativă Sergiu Celibidache.

Diana MURĂŞAN

Petculescu 65

Grigore CONSTANTINESCU

Din punctul de vedere al dispozițiilor legale, care marchează drept limită de vârstă a activității didactice universitare împlinirea a 65 de ani de viață, aniversarea lui Valentin Petculescu se justifică drept un eveniment oficial. Ca potențial creator, nu poate fi vorba de un astfel de hotar temporal, ceea ce s-a dovedit cu prisosință în concertul la care artistul și-a invitat prietenii și colegii, ca oaspeți în Salonul de muzică al Muzeului național „George Enerscu". Un prim argument era desfășurătorul reperelor componistice, oferind lucrări cu varii repere, pornind din anii de tinerețe, urmând cu împliniri succesive până la orgoliul discret al maturității actuale. Numele lui Valentin Petculescu își află focalizările în diversele incitații spre componistică, dar și spre poezie, dramaturgie, literatură și publicistică. Interesantă selecție acum, în acest concert de apoape două ceasuri, cu prezențe din toate orientările, comentate de însuși autorul, cu amuzament și detașare față de timpul ce trece, luând cu el reușitele și proiectele împlinite, dar adăugând firesc perspective dorite. Există în toate aspectele „caleidoscopului Petculescu" plăcerea culorii de expresie, a nuanței în comunicare și balansului între umor și melancolie, între intervalică, ritm și melodie. Compozitorul, cum am văzut-o acum, apropie cuvântul de sunet și ideea de atmosferă, fie că este vorba de **Grădini pentru soprană și pian** ,versuri de Daniel Turcea, cu modulații subtile ale glasului, sau **Balada nunții,** pentru soprană din **Epifaniile** inspirate de același poet, indicând cunoașteri bizantine, derulări vocale abile, dăruite de sopranele Stanca-Maria și Bianca Manoleanu, acompaniate de Remus Manoleanu. Surprinzătoare și dialogurile pian-recitator propuse în ipostaze paralele de Valentin Petculescu în **5 cântece de iarnă pentru pian,** cu replici rostite de Veronica Anghelescu și Remus Manoleanu. Mult depărtată de o asemenea lume, **Prună arsă-vai- și-amar** aduce în teatrul muzical al Biancăi Manoleanu versurile de haz ale lui Mircea Dinescu, alternate cu cele două sonete pe versuri de Ilie Comănița, pagini de muzică recent create, cu o aură de romantism îngrijorat. Spuneam tinerețe, iar muzica de pian din **Sonatina a II-a** și **Suita pentru pian** se potrivesc cu vârsta și disponibilitatea interpretului Roman Manoleanu. Trecând de la un moment la celălalt, am desprins și altă dimensiune a acestui **Portret Valentin Petculescu 65,** cum ne anunța afișul. Căci muzica acestei întâlniri și-a aflat realizatorii în „careul de ași" al familiei Manoleanu, cei doi Părinți și cei doi Copii. Patru muzicieni fericiți, sărbătorind un compozitor, iată o seară memorabilă despre care vom mai vorbi multă vreme.

Concert omagial
CLARA PEIA-VOJKICZA

Constantin-TUFAN STAN

Nu demult, Studioul de Concerte „Elisabeta Toth" al Școlii de Arte Frumoase „Filaret Barbu" din Lugoj a găzduit un recital susținut de pianista Vanda Albotă, rezidentă în Germania (născută la Timișoara în 1980), dedicat aniversării unui veac de la nașterea profesoarei și pianistei-concertiste lugojene Clara Peia-Vojkicza (1911-2005). Nepoată a muzicienei omagiate, Vanda Albotă (absolventă a Liceului de Muzică „Ion Vidu" din Timișoara) a urmat cursurile Facultății de Muzică din cadrul Universității de Vest din Timișoara, specializarea pian (1998-2003), apoi, între 2002 și 2004, s-a perfecționat la Hochschule für Musik „Franz Liszt" din Weimar, urmând studii postuniversitare (*Konzertexamen*, 2004-2008) la aceeași instituție, finalizate cu o specializare (*fortepiano* și *clavecin*) la Universität der Künste din Berlin (din 2008 până în prezent). Programul, alcătuit într-o firească succesiune graduală stilistică, a cuprins opusuri de Johann Sebastian Bach, Wolfgang Amadeus Mozart, Franz Schubert, Robert Schumann și Johannes Brahms. Posesoare a unei tehnici impecabile și al unui rafinat tușeu, care i-au permis trecerea cu eleganță și o anumită dezinvoltură prin diferite registre tehnico-stilistice, de la muzica barocă la cea clasică și romantică, Vanda Albotă a confirmat, eclatant, bogatul și onorantul său palmares interpretativ, consacrat pe importante scene de concert.

Profesoară de pian, din 2010, la Școala de Muzică „Bertheau & Morgenstern" din Potsdam (Germania), Vanda Albotă a cucerit laurii unor importante concursuri internaționale, fiind răsplătită cu onorante distincții și beneficiind de burse acordate de prestigioase instituții din România, Spania, Belgia, Italia, Germania. Artista timișoreană a susținut recitaluri și concerte în România, Iugoslavia, Germania, Polonia.

Clarei Peia-Vojkicza

Clara Peia-Vojkicza (1911-2005), artista lugojeană omagiată a studiat pianul în orașul natal, de la vârsta de 6 ani, cu Iosif Willer, perfecționându-se apoi, la Conservatorul Comunal din Timișoara, cu pianista lugojeană Irma Hun, absolventă a Academiei de Muzică din Berlin (fostă studentă a lui Eugen d'Albert), și compozitorul Sabin V. Drăgoi. A absolvit, în anul 1930, ca șefă de promoție, cursurile Academiei de Muzică din Budapesta, la clasa profesorului Sándor Reschofsky, colaborator apropiat al lui Béla Bartók. A funcționat ca profesoară de pian la Conservatorul Popular de Muzică din Lugoj, începând cu anul 1930, unde a deținut și funcția de director adjunct. Pianista lugojeană a fost protagonista celor mai importante manifestări muzicale organizate în perioada inter- și postbelică, ca eminentă profesoară de pian, dar și ca remarcabilă pianistă-concertistă, în cadrul stagiunilor Orchestrei Societății Filarmonice din Lugoj, instituție fondată în anul 1927.

Între elevii Clarei Peia-Vojkicza, afirmați, mai târziu, pe mari scene de concert naționale și europene, s-au aflat György Kurtág, actualul corifeu al școlii componistice contemporane și Ernő Földvári, apreciat pianist-concertist, talentat șef de orchestră la Opera Maghiară din Cluj, stabilit ulterior în Elveția.

Clara Peia-Vojkicza a practicat, cu obstinație, genul cameral, alături de un ansamblu consacrat, cu o intensă activitate concertistică în perioada ante- și interbelică, alcătuit din I. Willer, J. Stojkovits, D. P. Tocineanu, A. Toth și K. Wisnovsky.

După o fructuoasă colaborare cu vechea Reuniune Română de Cântări și Muzică, aflată sub conducerea lui Dimitrie Stan (1940-1968), în ultima etapă a activității sale artistice Clara Peia-Vojkicza a activat în calitate de corepetitoare și acompaniatoare a Corului „Ion Vidu", sub bagheta maestrului Remus Tașcău. Prin amploarea și consistența parcursului său artistic, dominat de un înalt profesionalism, prin profilul său uman, de o aristocratică noblețe și o aleasă ținută morală, Clara Peia-Vojkicza reprezintă un autentic reper axiologic pentru învățământul artistic bănățean și arta interpretativă pianistică.

Aniversare cu cântec

Camelia PAVLENCO

Profesorul Anton Scornea, fost dascăl de Muzică la liceul Dimtrie Cantemir din capitală împlineşte pe 11 mai 2012 ...99 de ani, întărindu-ne convingerea că inimile pline de muzuică şi dragoste bat mai mult.

Orfan de la vârsta de 5 ani, crescut de o familie (Herişescu), a reuşit să străbată
cu tenacitate treptele instrucției şcolare, de la şcoala primară din comuna natală Licurici-Gorj, la Şcoala Normală din Bucureşti, Şcoala de ofițeri de rezervă Ploieşti, până la Conservatorul bucureştean, în ciuda întreruperilor cauzate de participarea la luptele celui de al doilea Război Mondial.(rănit în Crimeea şi dublu decorat cu Coroana României cu panglică şi frunză de stejar şi Virtutea militară.

Cariera sa didactică, ca învățător, apoi ca profesor (1952-1973 la „Cantemir") cunoaşte împlinirea prin funcțiile avute (15 ani preşedinte) în cadrul Societății Profesorilor de Muzică şi Desen, înființată în 1947, al cărei membru fondator s-a definit. Desigur că generațiile de elevi îi datorează mult profesorului de muzică (Luminița Vartolomei) prin întreaga sa carieră didactică şi publicistică (autor de manuale, culegeri de cântece pentru prichindei), dar mai mult îi sunt recunoscători confrații săi didactici pentru convertirea aridelor cursuri de reciclare în tabere de odihnă şi creație, desfăşurate estival pe parcursul a peste patru decenii, în cele mai variate locații pe întinsul țării.

Anton Scornea

Cu o perseverență atroce, Anton Scornea a reuşit să obțină cazarea şi hrănirea consistentă a participanților la aceste cursuri, chiar în cumplitul deceniu 1980-1990, revitalizând viața culturală a diferitelor oraşe (Râmnicu-Vâlcea, Făgăraş, Suceava, Piatra Neamț, Câmpulung Muscel – al cărui cetățean de onoare este – Curtea de Argeş, Tg. Jiu, Toplița, Mangalia, Constanța, Braşov, Sibiu, Iaşi, Tg-Mureş) prin expoziții şi concerte ale participanților.

Pictori precum Mia Steuerer-Moțatu, Octavia Milculescu, Felicia Chințoiu, Elena Beldescu, graficieni ca Ştefan Iacobescu, muzicieni ca Vasile Iliuț, Sorin Vulcu, Dragoş Tănăsescu, Aurora Ienei, Dan Buciu,Valeria Ionescu, onorau cu prezența lor acțiunile Societății şi erau hrăniți de frumusețea peisa-jelor alese de Anton Scornea pentru... cursurile de reciclare.

Ca beneficiară directă a acestor cursuri, împletind deseori recitalurile de pian şi de canto cu ajutorul elevilor şi studenților mei, hrănindu-mi privirea cu vitalitatea pictorilor septuagenari (determinând convertirea mea spre pictură) mărturisesc, cred, alături de toți colegii mei estivali (cei care mai sunt...) că regretăm enorm neimplicarea profesorului Scornea în organizarea acelor tabere după ce a împlinit 92 ani.

Îi mulțumesc pentru lecția de optimism şi tenacitate, pentru puterea de a iubi viața în toată armonia şi simplitatea ei, legând-o mereu de cântec şi culori şi îi urăm să atingă vârsta biblică de 120 ani.

Stagiune muzicală la Universitatea din Suceava

Constanța CRISTESCU

Deşi în Universitatea Ştefan cel Mare din Suceava nu există nicio facultate de muzică, universitarii suceveni şi-au dorit o stagiune muzicală în care să poată asculta capodopere ale muzicii culte în interpretări redutabile şi prin care să poată contribui cu un plus artistic la educația tinerilor ale căror personalități le au în modelare. În acest scop şi-au clădit cu grijă şi cu bun gust infrastructura necesară împlinirii visului. Şi-au construit o sală multifuncțională cu potențial concertistic şi spectacular, pe care au denumit-o *Audithorium Joseph Smith* şi au pornit demersurile pentru a coopta colaboratori în vederea organizării periodice de recitaluri muzicale cu interpreți de elită.

Aşa se face că în anul 2007 universitarii suceveni au semnat un protocol cu Universitatea de Arte „George Enescu" din Iaşi, al cărei rector era compozitorul şi muzicologul Viorel Munteanu, bucovinean prin sânge şi suflet, intreprinzător perseverent în promovarea culturii muzicale pe melagurile natale.

Personal am participat în ultimii doi ani la o serie de recitaluri organizate de prestigioasa universitate suceveană, invitată fiind de pasionatul meloman şi realizator de proiect Mihai Ştefan şi, de fiecare dată, am fost mereu încântată de ținuta artistică a manifestărilor muzicale şi de atmosfera caldă şi primitoare a sălii de concert universitare. Am rămas contrariată văzând numărul mic de auditori prezenți la mare parte dintre seratele muzicale, deşi capacitatea universității ar putea furniza un numeros public la fiecare manifestare.

Mi-am pus o întrebare retorică: de ce oare sucevenii nu gustă o muzică atât de frumoasă şi reconfortantă? De ce nu prețuiesc şi nu onorează inițiativa USV la adevărata ei valoare? Poate programul universitar mult prea încărcat ori lipsa de propagandă avancronică? În Suceava există un liceu de artă şi primii vizați pentru audiții muzicale live de ținută academică sunt elevii ce tind să se formeze ca muzicieni. Însă nu sunt doar ei, ci toți elevii liceelor sucevene care trebuie să ia contact cu arta muzicală şi cu viața universitară pe care Suceava le-o dezvăluie ca perspectivă. Şi sunt, cu siguranță, atâția melomani care s-ar simți minunat în ambianța elevată a unei săli de concert elegante şi primitoare, ce le oferă recitaluri muzicale minunate, însă, poate se simt stingheri sau nu află la timp programele ce li se oferă...

Aş rememora doar câteva dintre personalitățile care au onorat publicul sucevean în recitaluri extraordinare susținute la Sala Auditorium a Universității Ştefan cel Mare: Nicolae Maxim din Bucureşti, Alin Apetroaie din Braşov, Ciprian Patriche din Iaşi, ***Trio Clavio Arte*** din Bucureşti, formația camerală ***Studioul de muzică veche*** din Bucureşti, cunoscuta pianistă Ilinca Dumitrescu, Cvintetul ***Terra Sin Pan*** din Iaşi.

Mai menționez, din amintiri, prestația de excepție a mezosopranei Laura Magdalena Scripcaru şi a pianistei Lăcrimioara Naie într-un recital de muzică românească, deasemenea concertul de Crăciun 2011 al formației de suflători a Filarmonicii "Moldova" din Iaşi, dirijați de Vittorio Cesara din Italia.

Nu poate fi ignorată implicația Universității Ştefan cel Mare în sprijinirea tinerelor talente debutante în cadrul manifestărilor stagiunii muzicale. Aşa se face că am asistat, la începutul stagiunii muzicale a anului 2012, la un recital liric susținut de o tânără soprană suceveană, studentă la Conservatorul din Florența.

Receptivitatea universitarilor organizatori stimulează interpreții în oferte muzicale generoase şi curajoase prin abordarea unui repertoriu variat, care să contureze orizonturi muzicale cât mai diversificate pentru împlinirea gustului artistic şi a dragostei pentru muzică a ascultătorilor. Pasiunea universitarilor suceveni pentru muzică şi inițiativa lor de realizare a unei stagiuni muzicale invită şi încurajează publicul sucevean să frecventeze programul muzical al Sălii Auditorium Juseph Schmidt.

O triadă muzicală vieneză... *Ad Libitum*

Istoria de până acum a existenţei şi destinului artistic îmi pare că reprezintă, pentru cvartetul de coarde *Ad Libitum* un autentic subiect de carte – întâlnirea membrilor ansamblului în 1988, formarea lor sub modelul maeştrilor, lansarea pe traseele carierei naţionale şi internaţionale, intervenţia evenimentului tragic prin pierderea partenerului de la vioara I -Adrian Berescu, supravieţuirea şi proiectul unei a doua şanse, care condiţionează un nou început. Acest nou început este marele violonist Alexandru Tomescu, cel care a acceptat misiunea de conducător al grupului de artişti, preluând vioara principală, alături de Şerban Mereuţă -vioara doua, Bogdan Bişoc - viola, Filip Papa - violoncel. Argumentul unui prim solist concertist de a-şi completa paralela muzicii de cameră este, conform unui grafic de personalitate, pentru Alexandru Tomescu, cumularea duoului cu trioul şi, ascensional, cu cvartetul.

Desigur, lucrul cu o formaţie presupune ipostaza de lider, ceea ce am observat şi în recentul recital susţinut la Ateneul Român, cu un program unitar de muzică vieneză. Nivelurile de abordare diferă încă, explicabil pentru perioada de armonizare a celor patru interpreţi în răstimpul unei stagiuni de activitate. Debutul recitalului, cu **Quartettsatz** de Schubert a fost, neîndoios, o convingătoare demonstraţie de expresie dramatică, libertate ritmică şi expresie melodică. Pentru **Cvartetul în do major,k 485** de Mozart, evoluţia dezvoltată de *Ad Libitum* a evidenţiat acceptarea noii prime viori în susţinerea coloanei formale şi sonore a discursului, într-o manieră foarte apropiată de stilul compozitorului. Nu uităm, ascultând o astfel de muzică, unitatea de comunitare între cvartetul de coarde pe scena de concert şi cvartetul de voci pe scena de operă. Împlinirea triadei ne-a fost oferită prin al treilea **Cvartet Razumowski, op. 59** de Beethoven. Cred că timpul de studiu îşi spune aici mai decis cuvântul, ceea ce ne-a determinat alegerea, drept cea mai realizată secţiune a lucrării, a *Finalului Allegro molto*, cu o mai unitară susţinere, în exigenţele compozitorului. Suntem, cum spuneam, la începutul de drum al celei de a doua şanse, pe care îl dorim urmărit pe mai departe, pentru proiectul optimizant al carierei cvarteului *Ad Libitum*. Oricum, preocuparea există pe toate planurile, inclusiv prin cea managerială a conturării evenimentul în media, în coordonarea organizatorică Lanto Arte – Oartz, ce reunea oferta primului disc în noua formulă a Cvartetului, afişul, materialul publicitar, cooptarea sponsorilor cu renume, datorită cărora sala Ateneului Române a fost aproape neîncăpătoare, sub ochiul televiziunii naţionale şi însoţită de aplauzele, uneori aleatoriu plasate, ale publicului,

Grigore CONSTANTINESCU

Cu Bellini, o nouă „opera rara” la SEOB

Grigore CONSTANTINESCU

Romantismul bellinian este o zonă a performanţei vocale în opera italiană a secolului XIX. Chiar cu puţine titluri, în ultimele două decenii, pe scenele lirice româneşti, interesul publicului şi al interpreţilor rezistă timpului. Pentru seria „Opera rara”, inclusă în stagiunea SEOB, titlul ales, **I Capuleti e i Montecchi,** este poate singura lucrare a lui Bellini care beneficiază de precedente datorate cântăreţilor români. La Opera din Constanţa, în anii 90', lucrarea a adus pe scenă două voci care au făcut carieră internaţională, soprana Felicia Filip şi mezzo-soprana Ruxandra Donose; aplaudat a fost şi cuplul romantic, în spectacolul montat de acelaşi regizor, Cristian Mihăilescu, la Opera din Braşov, cu două prezenţe apreciate, soprana Mirela Zafiri şi mezzo-soprana Gabriela Hazarian. Pe acest temei ne-a interesat acum o altă generaţie solistică, promovată la SEOB şi datorită unor recompense în urma distincţiilor concursului „Maeştrii artei lirice”, în care soprana Veronica Anuşca şi mezzo-soprana Emanuela Pascu deţin titlul de laureat al ediţiei 2011. Remarcabilă este evoluţia celor două interprete absolvente de dată recentă la clasele de canto din UNMB, printre maeştrii cu care au lucrat identificându-se Ionel Voineag, Mariana Colpoş, Andreiana Roşca.

Observ în cântul sopranei o din ce în ce mai echilibrată conducere a vocalităţii, potrivit cu stilul belcantist de expresie poetică. Veronica Anuşca poate comunica un sentiment interiorizat, foarte aproape de ambientul bellinian care a asigurat succesul cinterpretelor şi-au dorit să recreeze imaginea Giuliettei. Îi corespunde timbral şi prin concepţie stilistică Emanuela Pascu, în Romeo, o voce ce cunoaşte pozitiva maturizare a glasurilor feminine grave, capabilă a alege soluţii optime pentru acest dificil rol de travesti, în care eroicul şi tragicul se îmbină. În derularea muzicală contăm pe o personalitate ce-şi cunoaşte amplasamentul dramatic în distribuţie, cu o netăgăduită convingere – basul Pompei Hărăşteanu în rolul Padre Lorenzo, urmat de partenerii vocilor masculine, tenorul Liviu Indricău şi basul Marius Boloş. În regia Andei Tăbăcaru Hogea, întreg complexul muzical ce corespunde unei selecţii a momentelor operei, fără ansamblu coral şi orchestră, s-a bazat pe profesionalismul pianistei Ioana Maxim şi culorile instrumentale - Ana Chifu (flaut) şi Alexandru Uţă (percuţie), pe costumele propuse de Viorica Petrovici, efectele maeştrilor de lumini Nicolae Emilian Stancu şi Cristian Vintilă, capabili a crea decoruri din *light design.* Când urmărim spectacolele din sala mare a Operei, textul original este tradus pe *prompter*, în româneşte, pentru a înlesni publicului urmărirea acţiunii. Cu scenele de teatru ale unui scenariu shakespearean (actori: Monica Mihăescu, Raluca Juganaru, Mihai Moş, Filip Ristovski), prezentate explicativ în paralel cu discursul muzicii lui Vincenzo Bellini şi versurile lui Felice Romani, tălmăcirea românească preluată „la liber” din tragedia originală nu ajută, ci încarcă spectacolul sub forma unui „surplus adăugat”. Oricum, preocuparea de a aduce spre public această capodoperă se cere remarcată, diversificând stagiunea de ansamblu a scenei lirice bucureştene, prin adiţionarea unui moment învecinat cu evenimentul dorit de operamani.

SEARA PREMIERELOR

Cu un subtitlu sugestiv, "Seara premierelor", studenții de la UNMB, Facultatea de interpretare, secția canto, s-au prezentat publicului dorind evaluarea performanțelor artistice din preajma sesiunii de examene. Este vorba de două spectacole create de regizorul Cristian Mihăilescu, împreună cu studenții săi cu care lucrează la Clasa de operă. O selecție din repertoriul liric aduce pe scenă opera în două acte de Charles Gounod, **La colombe –** premieră națională**,** şi opera de cameră a lui Dan Dediu, **Eva!,** în premieră absolută.

Pentru că am identificat în lucrarea romantică franceză a lui Gounod învecinarea, ca teatralitate, cu comedia bulevardieră pariziană şi, ca muzică, cu presentimentul lumii lui Offenbach, ne explicăm de ce interesul posterității rămâne destul de rezervat. În lucrul destinat studiului de teatru muzical, Cristian Mihăilescu a avut însă material de exersare a mişcărilor de scenă,

Oana Maria Şerban şi Adrian Prelucan - foto: Mihai Cosma

alternării formulelor solistice, de la recitativ şi replică vorbită, la duo, terțet şi cvartet, de asemenea pentru exprimarea interpreților bazată pe textul francez original. Soluțiile de spectacol sunt cele obişnuit-tradiționale, sprijinul commpaniamentului pianistic – Cristian Vais - eficient dar nu sugestiv. În alcătuirea distribuției, s-a lucrat cu "materialul clientului", oferta principală fiind a vocilor feminine. Ca expresie, delicatețe şi însuşiri reale ale glasului, soprana Adelina Diaconu atinge scopurile compozitorului francez descriind o eroina capabilă de sugestii afective. În spiritul unei maniere comice a travestiului, mezzosoprana "falcon" Maria Sănduleac şi-compus bine, puțin excesiv scenic, personajul Mazet. Pentru un tenor care şi-ar dori roluri eroice, ieşind astfel cu forță din cadrul lirismului (Horace-Adrian Mărginean) şi pentru un personaj fără posibilități sonore pe măsura datelor fizice (Maître Jean-Octavian Tudose), participările

Adelina Diaconu foto: Mihai Cosma

masculine au fost mai modeste, ca şi răspunsul receptivității spectatorilor.

Era promițătoare aşteptarea de a vedea o nouă luctare muzical-scenică a lui Dan Dediu, prima reprezentație a operei de cameră **Eva!** A fost un eveniment convingător, meritând succesul obținut. Grupajul calităților este desigur cel componistic şi cel teatral inspirator (textul de Marei Vişniec), căci ne-am aflat în fața unei lucrări ce se poate situa fără tăgadă printre valorile de repertoriu românesc din secolul XXI. Să reşinem eficiența parcursului stilistic aluziv din care Dan Dediu alcătuieşte narațiunea sa muzicală, ca şi eficiența percutantă a amplasării în voce a textului. În oglindă, Cristian Mihăilescu alcătuieşte un dialog subtil construit între cei doi solişti, El şi Ea, ştiind să obțină efecte interpretative profesionale de-a lungul derulării spectacolului. Pentru Ea, soprana Oana Maria Şerban atinge o scară de comunicări expresive diverse, bine gradată, explicativă teatral prin trăire şi comunicare a glasului, personalizat cromatic. În schimb, baritonul Adrian Prelucan, El, a fost condus regizoral în spiritul unei continuități ascendente unitare, ca personaj conflictual care creşte tensiunea *d'a capo al fine.* Compozitorul modifică asamblarea prezențelor scenice prin introducerea unui ansamblu de mişcare, cu intervenții corale, alcătuite dintr-un grup solistic de colegi ai soliştilor distribuției. În mare vorbim, în întregul său, de o reuşită pe toate planurile, ceea ce nu este deloc puțin pentru această "Seară a premierelor", susținută în cadrul promisiounilor Studioul experimental de Operă şi Balet "Ludovic Spiess" al Operei Naționale Bucureşti.

Grigore CONSTANTINESCU

Un nou succes al Operei din Braşov

Liliana IACOBESCU

Sâmbătă, 21 aprilie 2012, a avut loc la Braşov spectacolul „Traviata”, dirijor Traian Ichim, regizor Dumitru Tăbăcaru. Este necesar să spunem, dintru început, că am trăit o seară memorabilă, acest spectacol înscriindu-se printre cele mai reuşite ale Operei din oraşul de la poalele Tâmpei. Începând cu decorurile, simple, dar sugestive, aparţinând Rodicăi Garştea, cu coregrafia, datorată Nerminei Damian, cu regia admirabilă, şi terminând cu soliştii, întregul „arsenal”, ce se pune în mişcare pentru o seară de operă, merită lauda şi aprecierea noastră.

Soliştii au fost la mare înălţime: Marius Manea, în rolul Alfredo, ne-a demonstrat posibilităţile sale vocale; Adrian Mărcan, în rolul Giorgio Germont, a realizat o foarte frumoasă şi impresionantă creaţie. Cristina Radu, în rolul Violettei (debut), a demonstrat încă o dată, un talent ieşit din comun şi o inteligenţă muzicală de excepţie. A intrat în rolul dificil al Violettei, cu o asemenea intensitate, încât am uitat complet că ea era de fapt Cristina Radu, şi nu Violetta. Trăirea ei a impresionat publicul până la lacrimi. De altfel, a fost răsplătită cu ovaţii, lumea aplaudând în picioare. Odată cu acest rol, avem din nou o confirmare despre faptul că nu poţi fi un mare interpret, dacă nu eşti şi un mare muzician, adică un om cu orizont, cu o deosebită cultură şi imaginaţie.

Îi dorim Cristinei Radu multe succese de-acum încolo şi un drum ascendent, iar Operei Braşov spectacole de aceeaşi înălţime cu cel din 21 aprilie!

Cristina Radu

FLORIN COMIŞEL - 90

S-au împlinit 90 de ani de la naşterea reputatului compozitor, dirijor şi folclorist FLORIN COMIŞEL, artist emerit.

A văzut lumina zilei în Municipiul Ploieşti, în ziua de 10 aprilie 1922, într-o familie de intelectuali. Studiile muzicale au continuat, între anii 1939-1948, la Conservatorul din Bucureşti, cu eminenţii profesori şi pedagogi: Faust Nicolescu, Marţian Negrea, Mihail Andricu, Constantin Brăiloiu, Vasile Popovici, Ştefan Popescu, Ion Ghiga şi Maria Fotino.

Florin Comişel este încadrat cercetător ştiinţific la Arhiva de Folclor a Societăţii Compozitorilor Români şi apoi la Institutul de Folclor din Bucureşti. Începând din anul 1947 şi până în 1978, distinsul muzician este dirijor la diverse ansambluri şi instituţii artistice, printre care, în perioada 1957-1978, la Ansamblul ,,Rapsodia Română”.

În muzica românească contemporană, Florin Comişel se afirmă constant în domeniile creaţiei muzicale, folcloristicii şi artei interpretative. Înzestrat din anii adolescenţei cu un excelent talent, în cei aproape 40 de ani de prodigioasă activitate de creaţie muzicală, Florin Comişel s-a impus în aproape toate genurile muzicale, izbutind să îmbogăţească patrimoniul nostru artistic cu importante lucrări, multe, dintre acestea făcând parte din repertoriul permanent al unor valoroase colective artistice profesioniste şi de amatori.

În domeniul muzicii de teatru, compozitorul a scris nu mai puţin de 16 titluri, fiind apreciat - din acest punct de vedere - printre ctitorii creaţiei de operetă din veacul XX. Datorită unei deosebite frumuseţi sonore şi măiestriei componistice, o seamă dintre piesele sale de muzică corală au devenit adevărate şlagăre. De un real succes s-au bucurat opusurile corale dedicate formaţiilor din municipiul Ploieşti: *Columne către soare* - pentru Corul Uzinei 1 Mai, *Beteală de argint* - pentru corul Combinatul Petrochimic Brazi, *Aprig dor de viaţă* – pentru Corala “Paul Constantinescu” a Palatului Culturii şi filarmonica din localitate, cântecul *Oraşul meu* pentru Teatrul de Revistă din Ploieşti şi poemul simfonic cu recitator *Capra cu trei iezi*, prezentat în primă audiţie absolută sub bagheta ilustrului şef de orchestră Ion Baciu.

Pe parcursul vieţii a cules, notat şi prelucrat numeroase creaţii folclorice. În domeniul artei interpretative, la pupitrul unor reprezentative ansambluri artistice şi instituţii de spectacole şi concerte din capitală, Florin Comişel a întreprins numeroase turnee în ţară şi în străinătate. Pentru întreaga sa activitate artistică şi de creaţie Florin Comişel a fost distins cu importante premii de creaţie din partea Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor din România (1970, 1974, 1975, 1977), cu ordine şi medalii, cu titlul de Artist Emerit.

În ziua de 27 ianuarie 1977, cu ocazia constituirii Cenaclului muzical “Paul Constantinescu”, maestrul Florin Comişel a fost ales preşedinte executiv, funcţie ce a îndeplinit-o, cu exemplar profesionalism, până la trecerea sa prematură şi fulgerătoare în lumea cea veşnică, la 7 octombrie 1985.

Pentru cinstirea memoriei şi operei sale, în anul 1987, forurile culturale ale judeţului natal au iniţiat Festivalul Coral Interjudeţean ce-i poartă numele. Până în luna mai 1997, au avut loc şapte ediţii, la care au participat formaţii corale reprezentative din judeţele Prahova, Buzău, Dâmboviţa, etc. Pe strada Ana Ipătescu nr. 62 a fost dezvelită o placă omagială – cu efigia în bronz a compozitorului, operă a sculptorului Ştefan Macovei, aşezată pe casa în care a văzut lumina zilei ilustrul muzician Florin Comişel.

Muzeul Memorial şi Cenaclul Muzical „Paul Constantinescu” împreună cu Asociaţia „Comişel” din Bucureşti (înfiinţată în ziua de 23 februarie a.c.) a organizat o manifestare omagială, la care au participat: Vasile Donose, Constantin Arvinte, precum şi: prof. Dr. Irina Dragnea Comişel – preşedintă a Asociaţiei „Comişel”, soprana Rodica Anghelescu şi pianistul Ieronim Buga. În partea finală au fost audiate fragmente din lucrările reprezentative semnate de maestrul Florin Comişel din domeniile muzicii corale („Codrule, frunză galbină” etc) şi operetei („Culegătorii de stele”; „Soarele Londrei”; „Răspântia”; „Leonard” ş.a.). Cu acest prilej s-au comemorat şi doi ani de la trecerea în eternitate a eminentei profesoare universitare şi etnomuzicolog Emilia Comişel, Cetăţean de onoare al Municipiului Ploieşti.

Al. I. BĂDULESCU

Imago Mundi, un ansamblu unic în România

Anul trecut, ansamblul vocal britanic I Fagiolini, specializat în muzica Renaşterii şi Contemporană, a împlinit 25 de ani de carieră. Swingle Singers sunt deja o legendă, iar Venice Baroque Orchestra, Doulce Mémoire sau Il seminario Musicale sunt doar câteva dintre formaţiile care s-au impus cu succes în Europa, graţie promovării muzicii vechi. M-am gândit adesea de ce la unele popoare se poate orice, iar în România există aşa puţine formaţii de gen. Însă, la cât de puţin apreciată e cultura la noi în ţară, mă bucur să remarc că totuşi se găsesc şi câteva ansambluri româneşti care îşi dedică repertoriul acestui strat muzical arhaic. Enumăr o parte dintre ele - Ansamblul de muzică veche Codex, Ansamblul de muzica Medievală şi Renascentistă Nomen Est Omen, Ansamblul Aperto sau Studioul de Muzică Veche (printre primele din România). Mă opresc însă la **Imago Mundi**, un ansamblu unic în peisajul muzical românesc, o formaţie ce a fost înfiinţată în anul 2001 la iniţiativa unor instrumentişti bucureşteni (Oana Mariş şi Daniel Ivaşcu) şi care în 25 februarie, şi-a lansat al treilea album din discografia sa, intitulat - **Isvor**. Un izvor nesecat este cu siguranţă şi repertoriul acestui ansamblu, căci cele trei albume semnate Imago Mundi prezintă orientări muzicale diferite, atât ca stil, cât mai ales ca perioadă (de la world music la fusion sau la muzica Renaşterii şi cea tradiţonală veche din sec. 17-18).

Imago Mundi îi cuprinde pe: Oana Mariş - oboi, tamburină; Daniel Ivaşcu - percuţie; Cătălin Ştefănescu - cobză, mandolă, chitară; Ştefan Barbu - vioară; Adrian Buciu - flaut, shakers. Mesajul lor propune publicului o privire spre trecut, spre o muzică plină de vitalitate şi grăitoare de la sine. Cei cinci artişti sunt într-o continuă căutare a unui spirit pur şi arhaic, pe care să îl readucă la viaţă prin interpretări originale, împreună cu aranjamente proprii, folosirea de instrumente clasice şi vechi, încununate de bucuria de a cânta şi de a oferi iubitorilor de muzică un act artistic unic şi original pentru România.

Cel mai nou album - **Isvor**, lansat recent printr-un eveniment prezentat la Cafe Verona din incinta librăriei Cărtureşti, reflectă sonorităţi valoroase şi tradiţionale ale melosului vechi românesc, în centrul acestora plasându-se melodii extrase din “Cartea ştiinţei muzicii” de Dimitire Cantemir, dar şi alte creaţii tradiţionale româneşti. Ineditul acestor melodii reiese din îngemănarea instrumentelor specifice spaţiului muzical turo-oriental de pe vremea lui Cantemir (baglama, bouzuki, darbuka, bendir) cu instrumentele clasice (flaut, oboi, vioară, chitară), dar şi din modernitatea aranjamentelor, minuţios realizate de către Cătălin Ştefănescu. Albumul a fost înregistrat în 2011 şi promovat în acelaşi an prin intermediul unui amplu turneu naţional (8-29 octombrie). Muzica albumului Isvor a fost prezentată în 9 concerte desfăşurate în 8 oraşe (Bucureşti – două concerte, Craiova, Satu Mare, Timişoara, Piteşti, Sinaia, Mediaş). Dacă primele două albume (*Musica Viva*-2002 şi *Pilgrims*-2009) au prezentat muzici medievale provenite în marea lor majoritate din spaţiul european, **Isvor** valorifică în exclusivitate muzica veche românească prin 13 piese, între care regăsim *Hora, Dobrogeana, Geampara, Dans trac* sau *Barbul Lăutarul,* dar şi trei melodii semnate Dimintire Cantemir, considerat întemeietorul muzicii laice turceşti.

Cel de-al treilea album semnat **Imago Mundi**, lansat sub egida Editurii Casa Radio în colaborare cu Pilgrim Project, îl puteţi găsi din 25 februarie în librăriile Cărtureşti, Humanitas şi la Editura Casa Radio. Eu l-am ascultat deja şi cred că o să îi dau replay. Merită să audiaţi asemenea sonorităţi nemaiauzite în secolul 21. Recomand cu drag această formaţie plină de frumos şi mă declar un fan entuziast al **Imago Mundi**.

Orchestra medicilor la Ateneu

Carmen MANEA

Cu prilejul Zilei Mondiale a Sănătății – eveniment celebrat în acest an cu deviza „să îmbătrânim sănătoși" -, orchestra medicilor a organizat un concert festiv la Ateneul român. În alocuțiunea rostită în deschiderea manifestării, doctorul Mircea Penescu a menționat preocupările legate de asigurarea sănătății populației la nivel mondial și național. Pe plan artistic, a fost reiterată ideea promovării celor mai valoroși muzicieni din generația tânără, cunoscându-se faptul că mulți dintre artiștii consacrați de astăzi au debutat, sau au colaborat cu succes cu orchestra medicilor.

Maria Diana Petrache

Programul a cuprins lucrări celebre din repertoriul simfonic și concertant: *Uvertura operei Ruslan și Ludmila* de Glinka, *Concertul nr. 21, K 467* de Mozart, *Concertul nr. 1, opus 26* de Bruch și *Simfonia a VIII-a opus 93* de Beethoven. Lucrare de mare popularitate, care etalează virtuozitatea și diversitatea paletei timbrale a instrumentelor din orchestră, uvertura lui Glinka a oferit partidei de suflători și percuției prilejul de a-și demonstra calitățile. În continuare, am urmărit evoluția a doi tineri muzicieni extrem de talentați, cu un impresionant palmares artistic: pianista Maria Diana Petrache și violonistul Aron Cavassi. Vom reveni cu detalii referitoare la prestația de excepție a pianistei după prezentarea celorlalte lucrări din program.

În interpretarea *Concertului nr.1, în sol minor* de Max Bruch realizată de violonistul Aron Cavassi, am apreciat atât virtuozitatea și dezinvoltura instrumentală, cât și preocuparea pentru reliefarea laturii expresive a discursului muzical. Calitățile remarcabile ale tânărului interpret au fost evidențiate și în *Preludiul* din *Partita în mi major* de Bach, lucrare oferită la bis.

Concertul s-a încheiat într-o atmosferă festivă, cu *Simfonia a VIII-a* de Beethoven, lucrare reprezentativă în creația compozitorului care face elogiul vieții, al naturii, precum și al aspirațiilor umane îndreptate către bine, frumos și adevăr; sub bagheta dirijorului Iosif Ion Prunner, orchestra a redat convingător bogăția expresivă și semantică a lucrării. Colaborarea fructuoasă dintre dirijor, soliști și orchestră a avut ca rezultat o manifestare de un înalt nivel artistic, aplaudată cu entuziasm de spectatori.

Așa cum am menționat anterior, ne propunem să comentăm pe larg evoluția pianistei. Maria Diana Petrache este elevă în clasa a XI-a la Liceul *G. Enescu,* la clasa doamnei profesoare Ileana Busuioc (o apreciată discipolă a școlii pianistice create de Florica Musicescu); tânăra pianistă face parte dintr-o distinsă familie de muzicieni, care i-a oferit o educație complexă, cuprinzând atât latura artistică, precum și cea teoretică. Talentata interpretă și-a câștigat deja un renume în rândul colegilor de generație, datorită numeroaselor premii obținute în importante competiții naționale și internaționale, precum și prin bogata activitate artistică, desfășurată în postură solistică (în recitaluri și concerte), dar și în cadrul unor formații camerale. Printre succesele ei recente menționăm câștigarea etapei/secțiunii *pian* a concursului *Drumul spre celebritate* organizat de *Radio România Cultural* și Agenția *Exces Music* și participarea alături de formația *SoNoRo* la Festivalul *Un Ballo in maschera* (unde a colaborat cu muzicieni de renume internațional ca Diana Ketler și Răzvan Popovici).

Dacă ar fi să definim sintetic prestația de pe scena Ateneului, am spune că pianista s-a remarcat prin muzicalitate și maturitate; talentul său îngemănează original fantezia cu rigoarea, lucru rar întâlnit la tinerii interpreții. Admirabil prin frumusețe și expresivitate, cântul pianistic constituie o combinație originală de vibrație afectivă și bogăție ideatică. Aptitudinile artistice de excepție ale tinerei soliste se află în legătură strânsă cu tradiția și știința; libertatea exprimării nu depășește nici un moment cadrul bunului gust, fiind subordonată calității, clarității și echilibrului. Interpretarea este marcată de o expresie profundă, vibrantă, realizată cu un tușeu diferențiat cu mult rafinament și discernământ. Pianista dispune de o tehnică complexă, ireproșabilă, care îi asigură strălucirea, siguranța, acuratețea, impetuozitatea, aplombul, mobilitatea și dezinvoltura în cântat. Maria Diana Petrache conferă expresivitate și sens fiecărui sunet, motiv și frază muzicală; în interpretarea ei, construcția formală se dezvăluie în aceeași măsură ca și forța expresivă.

Emoția artistică a înnobilat atât mișcarea mediană a concertului, cât și momentele cantabile, din mișcările rapide. Demersul artistic, îndreptat spre descoperirea izvoarelor și a esenței muzicii lui Mozart, a creat pianistei posibilitatea de a comunica direct cu muzicienii aflați pe scenă și cu spectatorii. Aceasta a reconstituit arhitectura lucrării cu materialul muzical plăsmuit de compozitor, căruia i-a conferit vitalitate, expresivitate și credibilitate. Încă din prima mișcare *Allegro maestoso*, interpreta s-a remarcat printr-o pianistică perlată, strălucitoare, prin vervă, dezinvoltură și impetuozitate, prin capacitatea de a conferi relief și expresivitate discursului muzical; a evidențiat cu măiestrie cadrul armonic și elementele polifonice, a valorificat calitățile timbrale ale diferitelor registre ale instrumentului. Arta pianistică, fantezia și libertatea de exprimare au fost evidențiate plenar și în cadrul cadenței, unde am admirat diversitatea tușeului și pedalizarea subtil aplicată.

Mișcarea a doua, *Andante*, constituie una dintre paginile cele mai inspirate ale literaturii pianistice universale. Cantilena de o rară frumusețe a fost redată cu multă sensibilitate și noblețe. Tânăra pianistă a transmis publicului emoția și sentimentul elevat al muzicii. Interpretarea plină de poezie și fantezie s-a distins prin interiorizare, prin sinceritate și sensibilitate; detaliile au fost integrate cu măiestrie în cadrul discursului muzical, caracterizat prin sentimentul continuității, prin diversitate dinamică și timbrală, prin rafinament și naturalețe.

Rondo-ul final *Allegro vivace assai*, a fost o demonstrație convingătoare a abilității instrumentale, a exuberanței și impetuozității caracteristice interpretei. Degetele se mișcau pe claviatură cu o asemenea lejeritate, încât publicul nu mai percepea dificultatea pasajelor, ci doar frumusețea caleidoscopului de imagini muzicale, pline de vervă și culoare. Demersul artistic s-a desfășurat sub semnul măiestriei, al clarității, al firescului și echilibrului. Maria Diana Petrache a făcut dovada unei excelente școli pianistice, dublată de talent, de rafinament artistic și de capacitatea de a se conforma rigorii stilistice a textului muzical mozartian. Fidelitatea față de textul muzical nu constituie pentru aceasta o reproducere identică, mecanică, ci o înțelegere structurală, complexă, ce oferă publicului posibilitatea de a percepe lucrarea atât din punctul de vedere al conținutului emoțional, cât și semantic.

Calitățile de excepție ale tinerei pianiste au fost evidențiate și în lucrarea oferită la bis: *Piesa pentru pian pe numele lui Fauré* (cunoscută și sub titlul *Omagiu lui Fauré*) de George Enescu. Cu muzicalitatea și sinceritatea ce o caracterizează, interpreta a reușit să emoționeze publicul, să-l facă să vibreze împreună de ea, să-i dezvăluie plenitudinea mesajului artistic și uman enescian. Realizate la cele mai înalte cote artistice, versiunile interpretative ale creațiilor lui Mozart și Enescu, au oferit spectatorilor bucurie sufletească și delectare intelectuală.

Rezultate de excepție ale tinerilor muzicieni clujeni

Tatiana OLTEAN

Semnalăm cititorilor două evenimente care au marcat primăvara muzicală clujeană în două moduri diferite: premiile Cvertetului *Arcadia* din Cluj-Napoca la unul dintre cele mai prestigioase concursuri internaționale de cvartet de coarde, *Wigmore Hall International String Quartet Competition, 2012,* desfăşurat la sfârşitul lunii martie a.c. la Londra, şi premiile Concursului de Compoziție „Liviu Comes", care a avut loc la Cluj-Napoca în aceeaşi perioadă.

Succesele internaționale ale Cvartetului *Arcadia*, care, în ultimii ani, ne-a încântat prin recitaluri de înaltă ținută artistică, dar şi prin premii la importante concursuri internaționale (Lugano - 2009, Hamburg - 2009, Almere - 2011) constituie un veritabil prilej de mândrie pentru Academia de Muzică „Gheorghe Dima", unde membrii acestuia s-au format. De o mai mică anvergură, dar constituind un motiv de egală satisfacție şi mândrie profesională, sunt rezultatele tinerilor studenți compozitori în concursuri desfăşurate pe plan local sau național, unul dintre acestea fiind Concursul de Compoziție „Liviu Comes", organizat de Academia de Muzică „Gheorghe Dima" şi aflat anul acesta la cea de-a patra ediție.

Premiile Cvartetului *Arcadia* la *Wigmore Hall International String Quartet Competition*

Rezultatele din ultimii ani ale deja cunoscutului Cvartet *Arcadia*, format din **Ana Török** şi **Răsvan Dumitru**, vioară, **Traian Boală**, violă şi **Zsolt Török**, violoncel, au fost încununate în această primăvară cu recunoaşterea internațională absolută: Premiul I, Premiul Fundației Esterházy şi Premiul „Beethoven" la unul dintre cele mai importante concursuri internaționale de muzică de cameră – *Wigmore Hall London International String Quartet Competition*, în compania unor formații atent selecționate de către juriul format din John Gilhooly (preşedintele *Wigmore Hall*), Christoph Richter, Sylvia Rosenberg, Simon Rowland-Jones, Laura Samuel, Barry Shiffman, Mark Steinberg şi Alasdair Tait, nume de prim rang în interpretarea muzicală actuală. Membrii Cvartetului *Arcadia* beneficiaseră, în anul universitar 2010-2011, de o bursă de studiu postuniversitară la *Universität für Musik und Darstellende Kunst* din Viena, la clasa de muzică de cameră a maestrului Johannes Meissl, membru al renumitului Cvartet *Artis*. Încununarea rezultatelor tinerilor clujeni pe scena internațională se datorează, fără îndoială, şi acestei oportunități, deschise de premiile câştigate la *Kammermusikwettbewerb* Hamburg în 2009 (Premiul I, Premiul „Johannes Brahms" şi Premiul „Felix Mendelssohn-Bartholdy"). Muzicienii clujeni au concurat la Londra cu tinere cvartete de mare valoare, precum formația poloneză *Meccorre String Quartet*, câştigătorii Premiului secund, şi *Tesla Quartet*, din Statele Unite ale Americii, laureați cu Premiul al III-lea. În finala Concursului, Cvartetul *Arcadia* a prezentat *Cvartetul nr. 2, op. 13, în la minor* de Felix Mendelssohn-Bartholdy, lucrare a cărei interpretare a adus formației şi Premiul „Mendelssohn" mai sus menționat. Câştigarea acestor extrem de importante premii deschide celor patru tineri interpreți oportunități şi vizibilitate internațională excepționale, cum ar fi un turneu în Marea Britanie în toamna anului 2013, care va include şi un recital la Wigmore Hall, una dintre cele mai celebre săli de concert londoneze, cu înregistrarea profesională audio a evenimentului, un recital în cadrul *Esterházy String Quartet Festival* din Eisenstadt, unul la *Menton Festival*, în vara acestui an şi unul în cadrul *Greenwich International String Quartet Festival*, în vara anului 2013.

Premiile tinerilor compozitori clujeni la Concursul „Liviu Comes", Cluj-Napoca, ediția a IV-a

Desfăşurată în luna aprilie a acestui an, ediția a IV-a a Concursului de Compoziție „Liviu Comes" organizat de Departamentul de Compoziție-Dirijat al Academiei de Muzică „Gheorghe Dima" din Cluj-Napoca a avut ca temă lucrările cu caracter didactic destinate cornului şi violoncelului, în ipostază solistică sau cu acompaniament de pian. Competiția, care anul acesta a reunit, din păcate, mai puține lucrări ca în anii trecuți, a trezit interesul studenților din centrele universitare Cluj-Napoca şi Timişoara.

Comisia, compusă din prof. univ. dr. Adrian Pop, prof. univ. dr. Cristian Misievici şi lect. univ. dr. şerban Marcu, a acordat un premiu şi trei mențiuni, toate cele patru lucrări muzicale urmând a fi publicate la Editura MediaMusica din Cluj. Premiul „Liviu Comes" a fost câştigat de **Alexandru ştefan Murariu**, student în ultimul an la Academia de Muzică clujeană, specializarea Compoziție, cu lucrarea *Nocturnal landscapes* pentru corn şi pian. Mențiunile au fost acordate studenților **Sonia Vulturar**, pentru lucrarea *Catharsis* pentru violoncel solo, **Sorin Muscă**, pentru lucrarea *Eol* pentru corn şi pian şi **Paul Pintilie**, pentru lucrarea *Himera* pentru violoncel solo, toți cei trei fiind studenți la specializarea *Compoziție* a Academiei de Muzică „Gheorghe Dima".

„Probabil că cele două instrumente alese ca temă pentru această ediție a Concursului i-au descurajat pe unii potențiali concurenți, pentru că atât cornul cât şi violoncelul necesită cunoştințe specifice legate de posibilitățile tehnice şi expresive ale acestora, însă lucrările participante au arătat talent, solide cunoştințe generale şi aplecare pentru specificul concursului, şi anume lucrările cu caracter didactic. Sperăm ca piesele premiate să îmbogățească repertoriul elevilor din ciclul liceal şi să se regăsească şi în programul concursurilor de interpretare muzicală destinate acestor instrumente", afirmă lect. univ. dr. şerban Marcu, membru în juriul Concursului.

Recitalul extraordinar al pianistei Milica Jelača Jovanović

Mariana POPESCU

La Constanța, în Aula Magna a Universității „Ovidius" am avut bucuria de a audia recitalul extraordinar al pianistei Milica Jelača Jovanović, profesor şi conducător al clasei de pian (din 2004), la Western Washington University, Billingham U.S.A., prezentă pentru prima dată în România.

Născută într-o familie de muzicieni, la Belgrad (Serbia), tânăra pianistă a avut primul contact cu scena la vârsta de 8 ani. După terminarea studiilor muzicale universitare la Belgrad, a urmat studii masterale la renumitul Conservator „Ceaikovski" de la Moscova, unde a studiat cu profesorii Mihail Vokresenski şi Elena Kuznietzova, obținând titlul de Master of Music şi Artist Diploma.

Titlul de Doctor in Piano Performance l-a obținut în cadrul Universității din Michigan, sub îndrumarea profesorului Logan Skelton. Perfecționarea în domeniul pianului avea să continue apoi, cu Penelope Crawford, Jerome Lowenthal, Zong Hi Moon, Karl Ulrich Schnabel, Earl Wild.

Milica Jelača Jovanović are în palmaresul său un număr impresionant de concerte şi recitaluri susținute în Serbia, în Statele Unite, Canada şi Europa (Republica Cehă, Franța, Germania, Italia, Polonia, Rusia, Serbia).

A susținut concerte în cadrul Dame Myra Hess Memorial Concert series la Chicago, Les Amis concert series la Toronto, International Piano Series la University of Central Florida, ECU Piano Series, University of Evansville Piano Series, California State University Sacramento Piano Series, în cadrul Festivalurilor „Novodsako Muzičo Leto la Novi Sad, „Bemu" Belgrad şi „Mokranjčevi dani" la Negotin, Serbia.

Este deținătoarea unor premii importante, printre care Marele Premiu la cea de-a doua ediție a Concursului International de pian Bartók – Kabalevsky – Prokofiev, din Virginia (2003) şi Iowa International Piano Competition (2005).

Milica Jelača Jovanović a concertat alături de Watcom Symphony Orchestra, orchestrele simfonice RTV din Belgrad, Stanislav Binički, Orchestra Barocă „Iosip Slavenski", Sioux City Symphony Orchestra şi WWU Student Symphony Orchestra.

Repertoriul prezentat în recitalul de la Constanța, s-a mulat perfect pe sensibilitatea pianistei care acordă importanță fiecărui detaliu al partiturii, asemenea bijutierului care lucrează în filigran.

Milica Jelača Jovanović a prezentat lucrări de referință ale unor compozitori importanți ai sec. XX: *Out of Doors de* Béla Bartók şi *Sarcasms* de Serghei Prokofiev.

Suita pentru pian în cinci părți: *Out of Doors* de Béla Bartók, compusă în anul 1926, se numără printre puținele lucrări ale compozitorului, cu caracter programatic: I.*With.Drums and Pipes,* II.*Barcarolla,* III.*Musette,* IV.*Musiques Nocturne,* V.*The Chase.* Bartók foloseşte elemente din folclorul maghiar pe care le tratează într-o tehnică de compoziție modernă.

Milica Jelača Jovanović este înzestrată cu o mobilitate interpretativă deosebită, sugerând cu uşurință diferitele stări, de la gravitatea melodicii din prima parte cu indicația Pesante, în care pianul pare un instrument de percuție, la sonoritățile diafane realizate în Barcarolă şi Musiques Nocturnes, fiind sugerate „sunetele nopții": cântul greierilor şi al broaştelor, sau la vivacitatea ultimei părți, într-un tempo frenetic – Presto.

Interpreta a demonstrat că tehnica sa pianistică este bine adaptată pentru muzica modernă contemporană, prezentând lucrări ale unor compozitori americani: Lesley Sommer, Robert Briggs precum şi ale compozitorilor sârbi contemporanii: Vladan Radovanović, Igor Karaća, Dušan Radić.

În interpretarea celor 6 preludii de Vladan Radovanović, compuse în stil neoclasic, am putut remarca sensibilitatea specială a interpretei în redarea unor miniaturi instrumentale (cel de-al doilea preludiu fiind o aluzie la Preludiul şi Fuga în do minor din *Clavecinul bine temperat* de J.S. Bach).

Centrul de greutate al recitalului l-a constituit *Sarcasms op. 17* de Serghei Prokofiev, compozitor rus care a dedicat pianului lucrări de excepție, el însuşi fiind un renumit pianist. Reprezentant al şcolii moderne ruse, compozitorul foloseşte un limbaj muzical rezultat din sinteza tradiției, la care se adaugă înnoirile aduse în armonie, melodică şi dinamică, conform crezului său: *Am căutat mereu un limbaj original, detest imitația şi procedeele deja folosite. Nu pot să mă ascund sub masca altuia. Vreau sa fiu eu însumi"*. Pianista a pus în evidență detaliile ritmice, armonice, agogice ale celor cinci miniaturi, demonstrând o bună cunoaştere a stilului muzicii lui Prokofiev.

La bis, pianista a interpretat cu sensibilitate *Traumerei* (din „Kinderszenen") de Robert Schumann – compozitorul său preferat. În anul 2006, cu ocazia împlinirii a 150 de ani de la moartea compozitorului, Milica Jelača Jovanović a organizat Festivalul „Schumann Madness Festival" în Billingham, Wa, USA.

În curând va fi lansată înregistrarea realizată de pianistă, cuprinzând lucrări de R. Schumann, la Casa de Discuri *Centaur Records*.

Prin prestația artistică remarcabilă, prin charisma sa, Milica Jelača Jovanović, la prima sa apariție pe scenele din România, a prilejuit momente de încântare, deosebit de apreciate de publicul constănțean.

Marcello Bufalini, sau excelența artei dirijorale

Mircea ȘTEFĂNESCU

În zilele de 15 şi 16 martie concertele Orchestrei simfonice a Filarmonicii George Enescu din Bucureşti au fost conduse de acest surprinzător prin luciditate şi forţă expresivă şi totodată performant şi cu o participare directă şi suverană în generarea efluviilor sonore, care este dirijorul Marcello Bufalini.

Un program exclusiv Beethoven, respectiv **Concertul nr. 5 pentru pian şi orchestră "Imperialul"** şi **Simfonia III-a "Eroica"** a dimensionat de la bun început interesul publicului. O astfel de promisiune preliminară – cu toată tautologia – ar fi putut dezamăgi. Dar nu a fost astfel. De la sonorităţile iniţiale ale introducerii la concertul **Imperial** ordinele de mărime s-au schimbat ameţitor într-un extrem de cultivat, firesc în sensul fervorii muzicale şi nobil univers al gândirilor beethoveniene, sub care s-au profilat ivirile de artă dirijorală şi concertistică ale întregii seri .

Marcello Bufalini

Cu Marcello Bufalini, audienţa şi orchestra cuprinşi într-un singur tot au intrat în ceea ce se ştie a fi - şi care nu se petrece decât când şi când - şi aceasta este contagiunea emoţională, într-o maree de confort existenţial şi estetic, în vâltoarea scintilantă a frumuseţilor şi dramelor celebrate.

Privindu-l şi admirându-l pe dirijorul Marcello Bufalini mi-am amintit la un moment dat de spusa lui Constantin Brâncuşi, care se mărturisea cândva "Ceea ce vă dărui eu, este bucurie în stare pură"…

Doar marii dirijori ştiu şi realizează în plan spectacular adevărul că în capodoperele muzicii există o certă şi dominantă organicitate. Doar marii dirijori ştiu şi realizează în concert universuri plurievenimenţiale şi de viaţă, dincolo de orice iluzie şi de reflexul că am putea avea numai o transbordare în creaţia finită, în operă. Doar marii dirijori ştiu şi posedă forţa lăuntrică de a releva că dincolo de contururile realităţii - fie aceasta şi partitura muzicală - există şi trebuie să existe o conştiinţă a binelui şi a gratificării lui.

Nu ştiu cât de mediatizat este Marcello Bufalini în Italia şi în general în lumea muzicală, dar pentru mine şi pentru publicul care l-a omagiat îndelung prin aplauze şi ovaţii starea de graţie a marelui său succes la public a fost, cum spuneau latinii **hic et hunc**, adică aici şi acum, sub cupola Ateneului Român, la o nuntă de stele. Şi pentru aceasta îi mulţumesc…

Solistul **Concertului nr. 5 pentru pian şi orchestră "Imperialul"** de Beethoven, Vlad Dimulescu, a convins publicul, prin tehnică performantă, prin virtuozitatea de mare efect, printr-o cantilenă în inefabil şi de configurarea discursului într-o poetică realmente la altitudinea acestor pagini geniale, la care nu se încumetă să se avânte mulţi, mulţi pianişti, unii chiar dintre cei foarte cunoscuţi.. E şi merit, e şi o reuşită pe care o salutăm.

Despre premiera operei Oedipe

Din perspectiva posterităţii, fondul epistolar aparţinând unui mare artist se dovedeşte deosebit de preţios pentru cei care sunt dornici să-i cunoască mai profund activitatea creatoare. În cadrul ediţiei a XX-a Festivalului internaţional „George Enescu", la momentul premierei unei noi montări scenice a operei **Oedipe**, regizor Anda Tăbăcaru Hogea, a fost oferită publicului o carte cuprinzând pagini inedite de corespondenţă ce aparţin compozitorului român. Subiectul acestei apariţii este, fireşte, dezvăluirea gândului creatorului în legătură cu preocupările sale privind reprezentarea operei **Oedipe.** Semnătura acestui volum aparţine muzicologului Elena Zottoviceanu care a făcut parte din grupul de realizatori ai monumentalei monografii dedicate artistului, publicată cu decenii în urmă de către Academia Română. Autoarea este secondată de profesoara Georgeta Aneta Băcioiu. Drumul spre public al acestor documente a cunoscut mai multe etape. Prima a reprezentat-o publicarea materialului epistolar, numai în limba franceză, de către Enena Zottoviceanu în **Studii de Muzicologie, vol. 18**, 1984 (studiu reeditat în volumul de autor **Popasuri în trecutul muzicii)**. Etapa recentă a văzut lumina tiparului (editura Muzicală) în toamna trecută, prin publicarea documentelor – 22 de scrisori, o telegramă, într-o triplă ipostază: textul francez, traducerea românească şi fotocopia manuscrisului. În cele câteva cuvinte ale acestui comentariu trebuie spus că cele 22 scrisori au drept centru al corespondenţei, între 1931 şi 1935, contacte realizate de George Enescu prin scrisorile adresate directorului Operei Mari din Paris, Jacques Rouché, la care se adaugă două mesaje către Edmond Fleg, libretistul lucrării şi Philippe Gaubert, dirijorul premierei absolute. Se mai adaugă trei documente adresate aceluiaşi director, de către Tiberiu Brediceanu, Em. Pavelescu C. Dimitrescu, în care se vorbeşte despre proiectul montării capodoperei enesciene la Bucureşti.

Există două aspecte ale cuprinsului acestei corespondenţe editate acum – aflăm detalii ale finisării partiturii pentru premieră, ca şi recomandări ale compozitorului privind selecţia interpreţilor şi concepţia sa asupra interpretării, adică drumul până la evenimentul premierei pariziene a **Oedipului** enescian. Nu este niciodată prea târziu – acesta este al doilea aspect – pentru a cunoaşte mai bine superba modalitate de relaţionare ce caracteriza modul în care Enescu discuta cu directori de instituţii, impresari, colaboratori sau colegi. Revedem aceeaşi olimpiană superioritate, ocolită de orgolii, pe care paginile acestea de corespondenţă o restituie în versiunea elegantă şi de subtilă cultură a Elenei Zottoviceanu. Aşa cum spun semnatarele volumului, pentru câteva momente, dincolo de acribia ştiinţifică a muncii de redactare, ne aflăm în miezul evenimentelor – premiera mondială la Paris a operei **Oedipe**, acum 75 de ani.

Grigore CONSTANTINESCU

Muzica în opera lui Platon

de E. Moutsopoulos

Vasile VASILE

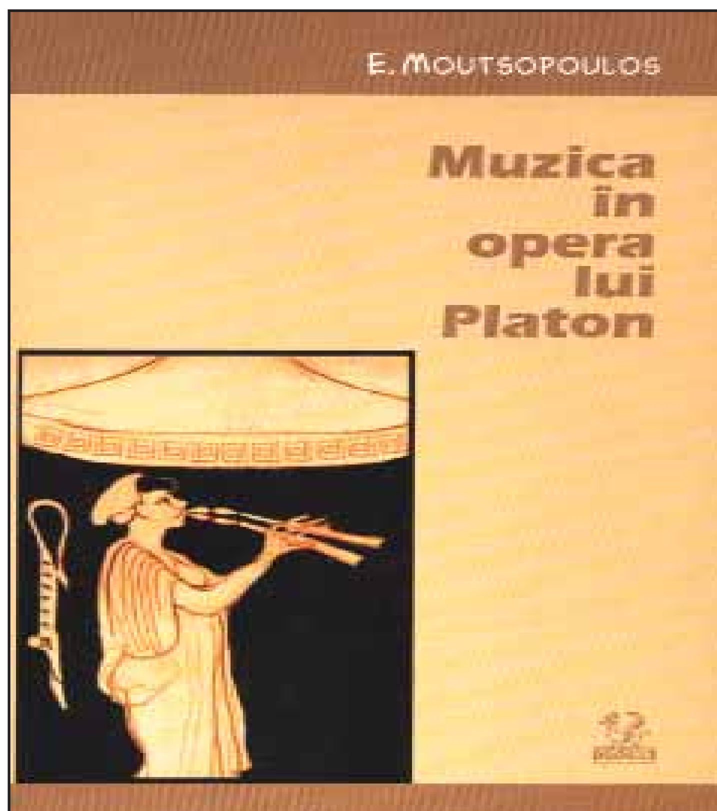
Adevărată încununare a funcțiilor muzicii, hedonică, psihologică, fiziologică, socială, religioasă, catharctică, axiologică, educativă, gnoseologică, terapeutică, intelectuală, estetică, cea filosofică a atras atenția marilor gânditori din toate vremurile, în timpurile noastre fiind în vogă în anumite țări europene muzico – sophia, promovată de esteticianul român George Bălan.

Unul dintre cercetătorii cei mai atraşi de domenii, încă din perioada antichității a fost Platon, filosoful preocupat de rosturile artei muzicale în viața omului, dar mai ales în gândirea lui şi în viața lui intelectuală.

Iată de e trebuie salutată, chiar dacă mai târziu, cartea academicianului grec E. Moutsopoulos intitulată *Muzica în opera lui Platon*, pusă şi la dispoziția cititorilor români, în traducerea în limba română a Rodicăi Croitoru.

Rezumarea sistemului categoriilor estetic la Evanghelos Moutsopoulos de către compozitorul şi muzicologul Dan Dediu, într-un prestant demers estetic, a constituit imboldul pentru prezentarea cărții amintite, în care autorul, personalitate marcantă a filosofiei contemporane, propune regândirea educației muzicale a tinerilor prin actualizarea unor idei ale marelui filosof elin, care au traversat secolele. În centrul educației muzicale – susține marele gânditor antic - educatorii ar trebui să stea cultivarea sufletului prin intermediul artei sonore, din acest punct de vedere filosoful văzând în muzician o altă fațetă a gânditorului, conceptul amintit de muzico – sophie fiind deja prefigurat de ilustrul reprezentant al antichității eline. Reperele lui sunt cele două personaje tracice, Orfeu şi Tamyris, al căror suflet „era esențialmente muzical" şi pe care ar trebui să le urmărească poeții şi muzicienii, primii educatori nu numai la vechii greci dar şi ai şcolilor ulterioare.

Autorul urmăreşte planul complex al rosturilor muzicii, de la mişcările sunetului la efectele armoniei asupra sufletului uman, trecând prin euritmie şi euarmostie, ajungând la muzica sferelor, amintită şi de marele nostru Eminescu, dar provenind dintr-o altă filiera decât cea presupusă de unii cercetători: filosofia indiană şi/sau a lui Schopenhauer, ci prin intermediul vechilor cărți biserviceşti în limba română, pe care Poetul la purta cu el, aşa cum am dovedit în lucrarea

De la muzica firii şi a sufletului la muzica sferelor.

Sondând în profunzimea operei marelui gânditor, autorul cărții urmăreşte în continuare meandrele asocierii artei sonore cu mişcarea coregrafică, cu dansul, insistând asupra axiologiei frumosului muzical, şi a educației muzicale ca parte integrantă a personalității umane El stabileşte o corelare a armoniei ca rezultantă a virtuții şi a celei a sufletului omenesc, ca parte a armoniei universale.

O noutate a celor aproape 500 de pagini ale cărții o constituie indexul textelor platonice, al citatelor din principalele sale lucrări, dintre care cităm pe cale mai cunoscute: *Alcibiade, Banchetul, Gorgias, Legile, Phaidon, Philebos, Republica, Protagoras, Sofistul, Timaios* etc.

Doctor al Universității din Sorbona, fost profesor la Universitatea din Aix – Marsilia, membru al Institutului Franței, autorul investighează vastul cânt al demersurilor de referință din literatura de specialitate, înțelegând prin aceasta, ideile e au traversat cele două milenii – pe de o parte – dar şi abordările muzicologice, la loc de cinste numărându-se lucrările semnate de J. Chailley, J. Combarieu, J. Guillemin – Duchesne, E. M. Hornbostel, Th. Reinach, H, Riemann, C. Sachs, L. Vaillant, E, Wellesz ş. a. m. d.

Cartea se adresează deopotrivă istoricilor filosofiei şi artelor, esteticienilor şi altor intelectuali, dar mai ales muzicienilor şi cu precădere pedagogilor implicați în formarea artistică şi estetică a noilor generații.

Misha Katz la pupitrul ONR

Grigore CONSTANTINESCU

Stagiunea Radio primeşte oaspeţi verificaţi de timp şi de succesul de public, pentru spectacolul oferit în concerte. Dirijorul francez de origine rusă este deja cunoscut de public şi apreciat pentru manifestările sale de efect sonor şi gestual în evoluţiile scenice. Maestrul cu fizionomie pasională şi-a ales pentru concertul cu Orchestra Naţională Radio un program capabil a prinde aplauzele melomanilor care preţuiesc marile piese de largă popularitate. De la Berlioz, cu succesul **Marşului ungar** extras din **Damnaţiunea lui Faust**, ne-a condus la o altă muzică „militară", **Uvertura 1812** de Ceaikovski, parcursul fiind de natură a entuziasma sala şi a prilejui aprecieri pe măsura zgomotului solicitat intensiv de dirijorul orchestrei şi al celor doua coruri Radio, cel de copii şi mai seamă cel academic (superb cântul pravoslavnic intonat de ansamblurile reunite). Este adevărat, Misha Katz ştie să arate cât de mult îl consumă psihic şi fizic intrarea în tumultul solicitat de astfel de lucrări deşi, dacă ar trebui să-i apreciem eficacitatea gesticii, cea mai explicativă derulare a aparţinut programatismului muzical din scherzoul simfonic **Ucenicul vrăjitor** de Paul Dukas, piesă în care detaliul şi nuanţa precumpănesc. În ultimele două decenii, de când dirijorul a fost adesea prezent la pupitrul orchestrelor bucureştene, surpriza primelor apariţii, „originale" în aspect şi expresie nu s-a modificat, dezvăluind de fapt o rutină prin care relaţionează – orchestră şi public - cu tot ceea ce poate fi profesionalismul de conţinut al marilor şefi de ansamblu simfonic. Să-i apreciem, dacă este posibil, consecvenţa, ca şi preferinţele pentru lucrări explicite şi viu colorate, din albumurile discografice.

În mijlocul acestui tumult, **Concertul nr. 5** de Camile Saint Saëns, supranumit „Concertul egiptean", a adus o ambianţă mai relaxată a desfăşurării programului, căci celebrul compozitor de la finalul romantismului ne-a invitat să-l urmăm la un periplu exotic pe meleaguri orientale. Tematic şi pianistic, partitura, rar aleasă în programele stagiunilor, l-a avut drept interpret de Shwan Sebastian, un muzician la fel de rar programat ca şi acest concert. Provenind din şcoala braşoveană a Stelei Drăgulin, cu o pregătire artistică urmată la Universitatea naţională de muzică din Bucureşti în clasa de interpretare a lui Vlad Dimulescu, arta lui Shwan Sebastian se relevă prin coordonate clar personalizate. Este vorba de cultura unei velocităţi spirituale care ocoleşte demonstraţia şi, de asemenea, de o sensibilitate remarcabilă a expresiei, în comunicarea cu auditorul. Pianistul nu-şi doreşte sonorităţi ostentative şi are abilitatea de a construi cu prudenţă şi discreţie reacţii de tempo şi ritm care să nu-l contrazică pe dirijor. În fiecare dintre mişcările concertului am avut ocazia să-i apreciem demersul, fie prin virtuozitatea secţiunilor extreme, fie prin efuziunile lirice ale părţii lente. Shwan Sebastian este un pianist care ar merita să fie mai des invitat în faţa publicului, căci poate impresiona prin discursul său, fapt observabil şi în linia romantică a nocturnei chopiniene oferită în supliment. Privind în ansamblu săptămânalul program al celui dintâi concert din aprilie, la Radiodifuziune, fiecare a avut ceva de ales şi de păstrat în amintire, rosturile acestei întâlniri a melomanilor cu evenimentul aflându-şi astfel menirea.

TRAFFIC STRINGS la „*Seasons Rendezvous*"

Loredana BALTAZAR

Trafic de epoci, trafic de stiluri, trafic de autori, trafic de timbruri, trafic de nuanţe, trafic de ritmuri, trafic de sunete... Traffic Strings, în Studioul de concerte „Mihail Jora"... Explorând, la început de primăvară, *Anotimpurile*, sursa comună de inspiraţie a unor compozitori atât de diferiţi: Antonio Vivaldi şi Astor Piazolla.

Intrând în „carnea" muzicii şi navigând cu lejeritate în timp şi spaţiu, cei opt „Traficanţi" (Liviu Ailincăi şi Viorel Bustean – vioară, Lucian Moraru – violă, Florin Mitrea – violoncel, Săndel Smărăndescu – contrabas, Ştefan Negură – nai, Fernando Mihalache – acordeon, Iulian Neculache – pian) ne-au propus, de data aceasta, o punte ce leagă tărâmuri sonore într-o rostire instrumentală inedită, orchestrată de fondatorul grupului, Lucian Moraru: De ce inedită? Pentru că *„Seasons Rendezvous"* este, în fond, nu doar o banală reunire, pe afişul de concert, a celor mai preţuite opusuri aparţinând unor „monştri sacri" ai componisticii universale, ci chiar rezultatul unor căutări artistice pe cât de sintetice, pe atât de originale.

Am urmărit, în cadrul Festivalului "Enescu", o parte din rafinaţii muzicieni care compun Traffic Strings alăturându-se unor personalităţi de renume internaţional precum Missa Johnouchi ori Gustavo Beytelmann, în recitalurile susţinute de aceştia; topindu-şi intervenţiile într-un creuzet multicultural, "Traficanţii" şi-au pus amprenta expresivă asupra rezultatului fonic (era vorba, în fond, de o "Muzică a Lumii" – ca rezultat al unei comuniuni spirituale ce punea într-o nouă lumină originalitatea grundului tradiţional). *„Seasons Rendezvous"* reprezintă, însă, o cu totul altfel de sinteză sonoră, bazată pe întrepătrunderea celor două cunoscute cicluri de *Anotimpuri* în aranjamentul instrumental

particularizat al lui Lucian Moraru care oferă naiului un surprinzător şi privilegiat rol solistic (asumat cu strălucire de către Ştefan Negură).

Intercalarea componentelor celor două suite instrumentale a amplificat dimensiunea ciclică a fiecărei construcţii în parte, extinzând-o la nivelul unui arc multiplicat peste timpuri. Impresionantă apare, în acest sens, propria argumentare emoţională a palierelor stilistice, Traffic Strings propunându-şi să se situeze, succesiv, în postura muzicianului baroc şi în cea a interpretului contemporan care-şi asumă convingător coordonatele sensibile ale epocii pe care o reprezintă. Dincolo de tentaţia subtilă a exprimării virtuoze, evoluţia ansamblului a impresionat prin omogenitatea empatică a intenţiilor, prin iradianta implicare afectivă, prin personalizarea ambianţelor stilistice

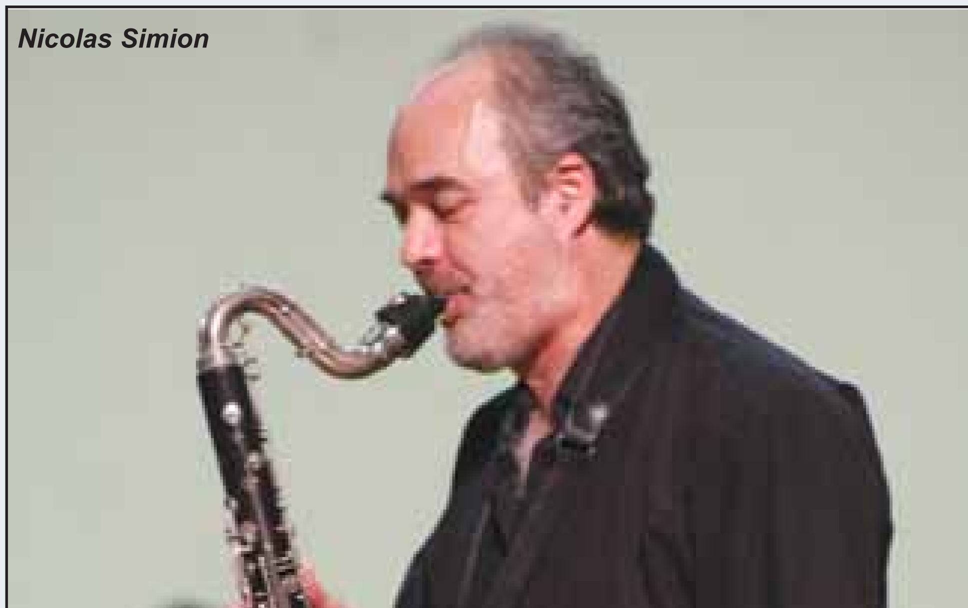
Tangoul argentinian din *Estaciones portenas* în coperţile baroce ale *Iernii* vivaldiene a avut savoarea unei aventuri pasionale într-un castel de ev mediu; deschisă şi închisă într-o încadratură picturală la lumina intimă a lumânărilor, povestea acestei aventuri transcende simpla istorie a unor stiluri, graţie firescului celor care au spus-o.... Explorând, la început de primăvară, *Anotimpurile*..... Traffic Strings.

Gala Premiilor de jazz

GALA PREMIILOR DE JAZZ pe 2011-ediția a IX-a-Premiile MUZZA, a avut loc vineri 6 aprilie la Godot cafe-teatru din Capitală şi a fost organizată de Fundația MUZZA în colaborare cu Ministerul Culturii şi Patrimoniului Național şi Uniunea Compozitorilor şi Muzicologilor din România.

Ediția din acest an a fost dedicată, firesc, lui Johnny Răducanu, care după cum se ştie a încetat din viață anul trecut.

Juriul, alcătuit din Daniela Nicolae, Anca Romeci, Olivia Sima, Mirela Stoenescu-Tollea de la Societatea Română de Radiodifuziune, Radu Canarache-mare fan de jazz şi bun cunoscător al acestui fenomen muzical şi Alexandru Şipa-muzicolog, preşedintele Fundației MUZZA şi preşedintele juriului, a desemnat următorii laureați: *Muzicianul Anului* - **LUIZA ZAN**, pentru numeroasele prezențe scenice de succes atât în țară cât şi în străinătate (Europa şi SUA), pentru varietatea şi calitatea de excepție a proiectelor muzicale propuse; *Formația Anului* - la această categorie premiul nu s-a acordat deoarece nici una dintre formațiile nominalizate nu s-a remarcat în mod deosebit prin prezențe scenice şi producții discografice, cu alte cuvinte, avem muzicieni valoroşi, dar din păcate nu şi formații pe măsură...; *CD-ul anului* - **FLORIN RĂDUCANU & HIS BAND**, pentru calitatea aranjamentelor şi inspiratele improvizații de pe CD-ul „Revealing the Romanian Traditional Music on Jazz"; *Casa de producție a anului* - premiul s-a acordat ex-equo **Caselor A&A Records** şi **Soft Records** pentru valoroasele CD-uri produse în 2011 şi susținerea consecventă a jazz-ului autohton; *Managerul Anului* - **LUCIAN SABADOS**, pentru calitatea deosebită, organizatorică şi promoțională a Festivalului de jazz de la Ploieşti, pentru numeroasele concerte cu formații româneşti organizate de-a lungul unei stagiuni şi pentru organizarea săptămânală a unor întâlniri/ prelegeri de Club cu exemplificări audio şi video; *Premiul pentru publicistică* s-a acordat ex-equo dlui **CONSTANTIN MENDEA** pentru „JAZZUL CLASIC" şi dlui **JOHNNY BOTA** pentru „ISTORIA JAZZ-ULUI", prețioase cărți care favorizează cunoaşterea şi înțelegerea istorică şi estetică a fenomenului jazz; *Premiul pentru blues* - DUO **RAUL KUŞAK-VALI „SIR BLUES" RĂCILĂ** pentru versiunile inspirate şi inedite în care sunt re-interpretate o serie cunoscută de piese din repertoriul tradițional de blues; *Premiul de excelență* - Dlui **JANCSY KÖRÖSSY** - pentru întreaga activitate, pentru inspiratele teme/compoziții şi improvizații, pentru autenticitatea stilistică şi pentru numeroasele prezențe scenice, în ultimii ani, îndeosebi peste hotare; *Cel mai valoros muzician român din diaspora* - **NICOLAS SIMION**, pentru valoarea deosebită a celor două CD-uri realizate în anul 2011, ca şi pentru numeroasele prezențe scenice de succes (cluburi, concerte, festivaluri) atât în străinătate, cât şi în țară. De precizat că Nicolae Simion este laureat al acestui premiu pentru a treia oară, nu consecutiv... pentru a lăsa loc uneori şi altora...; *Premiul Revelația anului* - **ALEXANDRU CONSTANTIN** - solist vocal, pentru succesul repurtat în 2011 la Festivalul-concurs de la Tg. Mureş; *Premiul Confirmarea anului* s-a acordat ex-equo dlor **TOMA DIMITRIU** - pian, **ALEXANDRU PĂDUREANU** - pian, **LAURENȚIU ZMĂU** - baterie şi grupului **GUILTY LEMON** - Sibiu, pentru calitatea interpretativă şi bogata activitate concertistică din anul precedent; *Premiul special al juriului* - **AL BAROC** - vocal şi **LAURENȚIU MOISE** - trompetă, pentru premiile concursului NOMME JAZZ din Estonia şi **SORIN ZLAT TRIO** pentru Marele Premiu obținut la Europa Fest de la Bucureşti, pentru Premiul publicului la concursul Getxo-Spania, ca şi pentru concertele de succes susținute pe scene de prestigiu din Turcia şi mai recent din Ungaria.

Nicolas Simion

Pe parcursul Galei au fost proiectate imagini-poze şi reproduceri din presă-care au reflectat momente din viața şi activitatea celui care a fost Johnny Răducanu şi de asemenea s-a amenajat pe holul sălii respective o mică expoziție cu CD-urile realizate de cel omagiat. (A.Ş).

Grații

Dan CHIRIAC

ALEXANDRA STAN. Ceremonia de decernare a premiilor EBBA (European Border Breakers Awards) a avut loc în cadrul festivalului de muzică Eurosonic Noorderslag din Groningen, Olanda. Alexandra se numără printre câştigătorii din cele 10 țări premiate, care au realizat cele mai mari vânzări în ultimul an, în afara granițelor. Din lista celor prezenți pe scena evenimentului fac parte: Selah Sue (Belgia), Swedish House Mafia (Suedia), Anna Calvi (Marea Britanie) şi mulți alții. În cei nouă ani de existență a premiilor EBBA, organizatorii au promovat creativitatea şi diversitatea

Alexandra Stan

muzicii europene şi au susținut munca şi dăruirea artiştilor.

Alexandra Stan şi-a lansat primul single „Lollipop" în anul 2009, urmând să cunoască adevăratul succes internațional cu cea de-a doua piesă – „Mr. Saxobeat". Apoi, artista a revenit cu piesa "Get Back (ASAP)" ş cu primul album din carieră – „Saxobeats".

LUCIA BUBULAC. Deşi născută la Târgu-Mureş (în 1964), Lucia Bubulac a urmat cursurile liceale la Făgăraş, după care pe cele ale Facultății de medicină generală din Bucureşti, fiind în prezent medic primar, cu propriul cabinet medical individual. Încă din primul an de facultate a început să colaboreze la Radio România, iar în 1990 o găsim

Lucia Bubulac

prezentatoare la emisiunea „Gaudeamus", de la TVR. Muzica a consacrat-o întâi pe tărâmul muzicii folk, cu premiul I cucerit la legendarul festival „Primăvara baladelor", în 1986. Participă la numeroase concerte şi turnee, dar editează un prim album de autor abia în 1999 („Lacrimi pe nisip" - muzică pop). Relansarea ei muzicală spectaculoasă are loc în 2010, când Ovidiu Komornyik îi editează la casa sa de producție „Ovo Music" albumul, de asemenea de autor, "Doi trecători", cu cântece de mare sensibilitate, puse în valoare de vocea sa cristalină. Deşi pare greu de crezut, fiind în aparență fragilă, Lucia Bubulac a practicat atletismul şi handbalul de performanță. Este realizatoare şi prezentatoare a emisiunii „Natura medica", difuzată pe postul B1TV, după ce în urmă cu 3 ani era tot acolo amfitrion al programului "Tainele sănătății şi frumuseții". Din căsătoria cu Cătălin Crişan au rezultat copiii Daria, 12 ani, şi Raris, 9 ani. Prezență discretă în spectacolele şi emisiunile de gen, Lucia Bubulac aduce cu ea mereu un parfum de delicată feminitate.

SHERRI WARD. Pe numele real Isabela Dan, este originară din Slănic Prahova, fiind născută la 29 iulie 1990. Sherri Ward este una dintre cele mai mari speranțe ale muzicii dance de la noi, fiind descoperită şi promovată de producătorul Bogdan Păun. Isabela Dan şi-a descoperit vocația încă de mică, luând primele cursuri de canto la vârsta de 9 ani. A studiat cu compozitorul Viorel Gavrilă, sub îndrumarea căruia a participat la numeroase concursuri: Câmpina (premiul I şi cel de excelență), Plopeni (premiile 2 şi 3), „Mamaia copiilor", cu grupul „Athenaeum" din Focşani (premiul 2), Amara, „Cerbul copiilor", ş.a. Din perioada aceea, a muzicii uşoare, datează bogatul său repertoriu de cover-uri, la care face apel şi astăzi pentru anumite spectacole. Isabela Dan abordează cu egal succes toate genurile, de la dance la latino, pop, pop-rock sau R&B. Pe lângă hit-uri internaționale cântă cu succes piese lansate de Nicola, Hi-Q, Nico, Laura Stoica, Cătălin Crişan, Elena Gheorghe, Talisman. Dar proiectul care a propulsat-o în atenția publicului tânăr

Sherri Ward

ține, cum spuneam, de colaborarea cu producătorul Bogdan Păun. Este vorba de un album dance electronic, dance pop şi house, două piese de pe album fiind mixate şi masterizate de producătorul şi maestrul de sunet Andrei Kerestely. Albumul este preconizat a conține 12 piese, 4 dintre ele fiind versiuni „extended” pentru DJ, iar 2 vor beneficia de videoclipuri. În curând, anticipăm, Sherri Ward va fi în toate topurile internaționale! (foto: Narcis Giurescu, www.fotobella.ro).

FLAVIA STOICA. Născută la Târgovişte în 1973, Flavia Stoica a

Flavia Stoica

început să cânte de la vârsta de 16 ani, studiind canto-muzică uşoară la Şcoala populară de artă, dar şi în particular cu Camelia Dăscălescu şi George Grigoriu. A luat parte la numeroase concursuri de gen, cea mai importantă distincție fiind un premiu la festivalul „Când castanii înfloresc” de la Ploieşti. Membru al Uniunii scriitorilor târgovişteni, s-a consacrat un timp poeziei, lansând nu mai puțin de trei volume: „Poem pentru tine”, „Suflet pereche”, „Îngeri”. În 2006 începe fructuoasa colaborare cu Ovidiu Komornyik, în care dăruirea şi încrederea au fost în prim-plan; aşa s-a născut albumul „Cu tine în gând”, produs de Ovo Music. Înregistrat şi în versiune italiană, Flavia Stoica a plecat cu el „sub braț” în Peninsulă, unde a colaborat cu un post local de radio, din zona Marche, ocupând locul I timp de două luni la rând cu melodia „Baciami, amore mio”. În urma bunei primiri, interpreta cântă în prezent în Italia, sub numele de Flavia Francesca.

CARMEN TRANDAFIR. Este una dintre cele mai titrate soliste ale noastre, inclusiv pe plan internațional. S-a născut la Bucureşti la 4 februarie 1975, într-o familie cu 4 frați, dintre care 3 au studiat muzica (cel mai cunoscut fiind Răzvan Trandafir). Încă de la 13 ani a urmat cursurile Şcolii populare de artă, clasa Mihaela Runceanu şi Ionel Tudor, drept care la numai 16 ani triumfă, în 1991, la festivalul de la Mamaia, devenind o vedetă în plină ascensiune. În 1993, la prima ei participare la un festival internațional, la “Orfeul de aur”, un nou triumf: câştigă Trofeul festivalului (înmânat ei de Toto Cutugno!), premiul III la categoria „Cea mai bună interpretare în limba engleză a unei piese bulgăreşti”, precum şi premiul special al presei bulgare. Piesa românească din concurs a fost „Micul meu univers” de George Natsis, care a devenit rapid un hit. În acelaşi an lansează la Electrecord primul său album, „Carmen Trandafir”, şi susține un recital la festivalul de la Mamaia. Următorul album, editat de Sfinx Experience CDA, poartă titlul şlagărului lui Marius Țeicu, „Vino, iubire, nu mă ocoli!”, şi mai conține melodii scrise de Cornel Fugaru, George Natsis, Eugen Mihăescu. Prima relansare a carierei sale are loc la începutul anilor 2000, fiind marcată de o colaborare intensă cu compozitorul Mihai Alexandru, apărând din nou, împreună cu acesta, la Mamaia, cu piesa „Nu privi în urma ta”. Tot o creație a lui Mihai Alexandru, în manieră pop-oriental, „Când iubeşti”, îl alătură lui Carmen pe fratele ei Răzvan. Am putea vorbi de a doua relansare a carierei sale odată cu apariția, în octombrie 2008 (odată cu venirea pe lume a fetiței sale şi a comentatorului sportiv Emil Grădinescu, Ana) a unui nou album la casa de producție a lui Ovidiu Komornyik, „Ovo Music”. El a rezultat din colaborarea interpretei cu Adrian Despot (Vița de vie), Paul Ciuci (Compact), Robert Anghelescu (Proconsul), George şi Doru (Deep Central), Bogdan Taşcău (alias Mister M), Mihai Alexandru, Andrei Tudor şi Eugen Mihăescu. În 2010 Carmen Trandafir a demarat în scop umanitar un proiect muzical pentru copii, „Cântece de alint”. Muzica este semnată de compozitoarea din Rusia, Marina Ignatiuk-Sugidzaki, versurile aparțin lui Carmen Trandafir, invitați specială fiind fetița româno-japoneză Sara Nukina, Corul de copii al Şcolii internaționale ”Bucureşti”, condus de Răzvan Trandafir, soprana Sânziana Breteanu şi chitaristul Nicu Patoi. În decembrie 2011 materialul a fost postat pe site-ul www.telefonulcopilului.ro, timp de o lună putând fi descărcat gratuit de toți cei care au fost alături de copiii aflați în dificultate, în cadrul campaniei „Un apel pierdut, o copilărie pierdută”. Materialul va fi gravat în curând pe un CD. Carmen Trandafir este absolventă a Facultății de Jurnalism din cadrul Universității „Hyperion”.

Carmen Trandafir

Regal muzical

Oana GEORGESCU

Odată cu inaugurarea Sălii Mari a Operei Comice pentru Copii, în fiecare vineri seara au avut loc veritabile regaluri de muzică şi dans, spectacole cu momente artistice, cu muzică etno, arii celebre din opere, musical-uri, canzonete, cu balet, dansuri academice şi moderne. Aşa cum se întâmplă lunea şi marţea când, de la ora 11 şi 13 sunt programate spectacolele din repertoriul actualei stagiuni, în fiecare seară de vineri,

Opera Comică este luată cu asalt de copii (aceştia au intrare liberă!), părinţi şi bunici dornici să îi admire, să îi aplaude, să cânte şi să danseze împreună cu artiştii.

Premiera primăverii s-a intitulat „Regal de Aprilie", un regal muzical-coregrafic la care şi-au dat concursului tinerii solişti Roberta, Teddy, Bogdan şi Ana, alături de Raluca Oprea, Ioana Damian, Nicolae Lupu, Andrei Lazăr, Valentino Tiron şi Daniel Filipescu. Baletul a fost, ca de obicei, la înălţime, iar membrii trupei, deja cu fani printre micuţii spectatori, sunt

răsplătiţi după fiecare dans cu ropote de aplauze. Aşa cum s-a întâmplat şi cu talentaţii membri ai Clubului de Muzică şi Dans pentru Copii "Contrapunct", invitaţi în spectacol şi însoţiţi pe scenă de profesoara lor Ioana Damian, solistă a Operei Comice pentru Copii. Succesul acestora a determinat-o pe Smaranda Oţeanu Bunea, Directorul Fondator al celebrei intituţii de cultură a Bucureştilor, distinsă până în prezent cu 15 Premii Internaţionale şi cu 19 Premii Naţionale, să le propună punerea în scenă a unui musical la finalul acestui an. Scenografia spectacolului a fost semnată de Directorul Artistic Viorica Petrovici, nominalizată la Premiile César 2012 pentru costumele create special pentru filmul artistic "Insula femeilor" de Radu Mihăileanu.

Stagiunea 2012 a Operei Comice pentru Copii continuă cu "Diamantul şi Gâsca", PREMIERĂ a lunii mai, un musical de Roman Vlad, după povestirea lui Sir Arthur Conan Doyle. Tânărul compozitor, care a mai semnat muzica pentru musicalurile „O noapte furtunoasă", „Piatra din casă" şi „Scufiţa roşie", a fost distins anul acesta cu Premiul revistei „Actualitatea Muzicală" pentru Creaţie. Spectacolul este regizat de marea actriţă Stela Popescu, colaborator permanent al binecunoscutei instutuţii de cultură

unde a avut şi are roluri memorabile precum acelea din musicalurile "Coana Chiriţa" sau „Piatra din casă". Ea a debutat la Opera Comică pentru Copii în anul 2011 în postura de regizor al musicalului "Scufiţa Roşie" şi, după ce a jucat în martie în „Piatra din casă", revine acum din nou la Giuleşti, dar în calitate de regizor! (Foto: **Dragoş Bitere**)

Concerte

Dan CHIRIAC

La Sala Palatului

„25 de ani de nopți albastre". Aniversarea interpretului Gabriel Cotabiță la împlinirea celor “25 de ani de nopți albastre” s-a decalat pe fondul condițiilor meteorologice nefavorabile, astfel încât sala nu a fost în întregime plină. Startul carierei – în 1975, apoi a făcut parte din diverse formații, printre care şi Holograf (1983). Din 1986 se dedică muzicii uşoare, iar de-a lungul anilor, piese ca „Noapte albastră“ (compusă de Ionel Tudor). „Raiul e pe pământ“, „Voice from above” devin cele mai cunoscute şlagăre. „Noapte albastră” a continuat timp de 25 de ani să fie fredonat şi cântat, şi i se alătură o serie de hituri reprezentative pentru muzica pop-rock românească: „Dă-mi o şansă”, „Prima iubire şi ultima”, „Ave Maria”, „Te rog, domnişoară, nu pleca”, „Prizonier” sau „Atunci când nu eşti”. La ceas aniversar, cei prezenți au putut profita din plin de un concert 100% live, două ore cu cele mai

cunoscute şi iubite cântece din repertoriul său. În acompaniamentul celor de la Andrei Tudor Band şi Pinky, artistul a evoluat alături de prietenii săi precum: Monica Anghel, Dan Bittman, Delia Matache, Monica Petrică, Cristina Haios şi Sistem. Această aniversare,a fost marcată de lansarea unui Dublu CD, intitulat „25 de… nopți albastre” care conține marea majoritate a pieselor lansate pe parcursul anilor, dintre care 12 refăcute în formula Andrei Tudor Band şi Pinky.

La Patria

Holograf a lansat DVD-ul şi CD-ul „Patria Holograf Unplugged”. Lansare la cinema Patria, sala arhiplină, fani, prieteni, concert Holograf, aplauze, bis, poze şi autografe, pe scurt acesta a fost desfăşurătorul evenimentului, la care putem adăuga entuziasmul şi suportul publicului, care a cântat şi a dansat alături de formația sa preferată. Cei cinci membri Holograf, împreună cu Emil Soumah (percuție), Mihai Coman (clape) – formula clasică de concert, cu un invitat special în persoana lui Valentin Dinu, au susținut un recital unplugged cu piese ce se regăsesc pe DVD-ul şi CD-ul “Patria Holograf Unplugged”, dar şi piese mai vechi interpretate pentru prima oară în varianta 100% acustică. „Holograf înseamnă o mare mulțumire şi satisfacție muzicală că în toată această perioadă de timp am avut ocazia să creăm şi să oferim publicului albume şi piese nemuritoare , o viață interesantă şi diversă care ne-a ținut în formă atâta vreme”, au declarat membrii trupei.

Deva şi Arad.

Asociația CULTURAL Act şi formația **RIFF** au organizat la Sala Teatrului de Artă Deva şi la Sala Teatrului Clasic Arad două concerte în memoria muzicianului arădean Viorel PINCKY Lăcătuş. La un an de la trecerea prematură în neființă a talentatului toboşar, colegii de trupă susțin un spectacol, o întâlnire între artişti şi spectatori, pentru a ține vie amintirea excelentului muzician. Pincky a colaborat cu RIFF în perioada 1991 – 1997, susținând numeroase concerte în țară, a participat la înregistrarea albumelor *Joc perfid* şi *Doi străini*, a apărut în videoclip-urile *Printre nori vom zbura* şi *Regele şoselei* . A fost un coleg minunat, o fire veselă, sufletist, un om care a iubit muzica. Au fost concerte de două ore cu cele mai cunoscute piese ale grupului RIFF: *În loc de bun rămas, Ana-Maria, Cercul vieții, Plouă la Woodstock, Mr. Jimi, Regele şoselei, Nerostitele cuvinte, Primii paşi ...*

Albumul cu amintiri

Alice ROBEA

În colecția personală a Margaretei Pâslaru am descoperit această imagine emoționantă, surprinsă la revenirea în țară a artistei, în 1996. Îi descoperim cu emoție în fotografie pe compozitoarea Camelia Dăscălescu, Marina Voica, Ioana Bogdan (TVR),

compozitorul Paul Urmuzescu, Ion Barta (Radio România), Cornel Constantiniu, Lucia Popescu-Moraru (Radio România), actorul Marin Moraru. După 16 ani, Margareta Pâslaru avea să-l onoreze la rândul ei pe vechiul colaborator, Paul Urmuzescu, la lansarea cărții biografice consacrate acestuia de Biblioteca Metropolitană...

De la întâlnirea ce a marcat 50 de ani de carieră a Margaretei Pâslaru, cunoscutul om de televiziune Ioana Bogdan ne-a trimis la rândul ei o fotografie pe care o inserăm cu bucurie la rubrica noastră

P. Urmuzescu, Fl. Rotaru şi... Margareta

„remember”, fiindcă peste ani va figura în cartea de aur a muzicii uşoare româneşti. În imagine: Ioana Bogdan, Marius Țeicu, Camelia Dăscălescu, Cornel şi Mirela Fugaru.

Trecute vremuri...

Ana-Maria SZABO

Răscolind în arhivele prăfuite de acum mai bine de două decenii am descoperit două afişe din perioada când sălile de spectacol erau pline şi muzica uşoară românească la mare cinste. Unul se referă la ultima ediție a popularului concurs de televiziune „Steaua fără nume”, care a avut loc la 27 martie 1989. Aşa cum am mai scris, în etapa a III-a, ultima, s-au întâlnit două interprete care, după cucerirea Trofeului respectiv, au rămas în prim-planul genului: Alexandra Canareica, din Tulcea, a întreprins zeci de turnee peste hotare, iar Ramona Bădescu, din Craiova, este un star în Italia şi nu numai. Pentru a face o paralelă cu numeroasele competiții de „voci” care ne-au invadat pe toate posturile, să precizăm că pe vremea aceea nu puteai aspira la o carieră în domeniu fără elementare cunoştințe muzicale: Canareica a cântat la vioară, iar Bădescu la pian! Prima a terminat, de altfel, o facultate de muzică şi este profesor la Şcoala de arte din Tulcea. Revenind la ultima (din păcate...) „Stea”, să mai notăm că acompaniamentul a fost asigurat de Orchestra de muzică uşoară a Radioteleviziunii, dirijor Cornel Popescu (stabilit în prezent în Canada), şi de valorosul grup vocal „Choralis”, condus de Voicu Enăchescu. Realizatorul Titus Munteanu a invitat să susțină recitaluri pe Eva Kiss (care trecuse primele două etape ale concursului

Nostalgia TV

Probabil suntem una din puținele țări în care seniorii, veteranii cântecului nu numai că nu sunt respectați pe măsura meritelor lor, ci, mai mult, sunt ignorați sau, şi mai rău, umiliți, jigniți. Să vă mai amintim cum a fost tratat inegalabilul Gică Petrescu în ultimii ani ai vieții? Tocmai de aceea nu putem decât să ne bucurăm atunci când vedem că mai sunt spectacole sau emisiuni TV unde valoarea este prețuită. În această categorie intră, la loc de cinste, emisiunea lui Alexandru Jula de la TV Galați, intitulată „Alexandru Jula şi prietenii”. Aici, reputatul artist invită în fiecare sâmbătă, în programul său de 2 ore în direct, numai interpreți de calitate, unii dintre ei pe nedrept uitați de alți promotori. Zecile de telefoane din partea telespectatorilor trădează interesul major al melomanilor față de cântăreții care le-au oferit atâtea bucurii în decenii de carieră fructuoasă. Emilia Dițu, de pildă, a venit pentru prima dată la Galați, după atâtea succese interne şi internaționale, iar primirea a fost una ce a umplut-o de bucurie. Repertoriul său a inclus bună parte din titlurile care au făcut-o cunoscută marelui public: „Dragoste de corturar”, „Ce frumos mint băieții!” (ambele de Jolt Kerestely), „Nu regret nimic” (Ionel Tudor), „Fructul oprit” (George Natsis), „Însingurare târzie” (Dani Constantin), „Viața e frumoasă” (de Mihai Dinescu, aranjament muzical Andrei Tudor), alături de câteva piese din repertoriul internațional. Şi pentru că relansarea carierei sale a avut loc sub egida casei de producție Ovo Music, nu putea lipsi melodia binecunoscută „Lasă-mi iubirea”, de Ovidiu Komornyik. Interpreții care întrunesc cele mai multe sufragii din partea telespectatorilor sunt re-invitați în emisiune, acesta fiind cazul Alexandrei Canareica. Cum mult timp ultima câştigătoare a concursului „Steaua fără nume” a cântat pe marile scene ale lumii, repertoriul său a fost de această dată preponderent internațional, dovedindu-ne că stăpâneşte la fel de bine limbile engleză, italiană sau franceză: „The show must go on”, „A night like this”, „Je t'aime”, „Maledetta primavera”, „Can't take my eyes

E. Dițu

off you”. Acestora li s-au adăugat, într-o interpretare personală, cunoscutele „Țărăncuța” de Ion Vasilescu şi „De-ar fi să vii” de Alexandru Wilmanyi. În sfârşit, o altă emisiune memorabilă a fost cea în care însuşi Alexandru Jula (care altminteri nu cântă, ci doar este moderator) şi-a lansat noul album, având-u-i ca invitați pe doi dintre protagoniştii CD-ului, compozitorul Mihai Elekeş şi cântăreața Ioana Sandu. Dar despre asta cu altă ocazie. (**Suzana LAINIC**)

în 1973) şi Elena Cârstea. Scenografia era semnată de Cornel Ionescu, iar regia artistică de regretata Anca Sandu (ipostaza aceasta de regizor artistic parcă fusese blestemată, dacă ne gândim şi la Sorin Grigorescu, unul din „părinții” concursului, alături de Simona Patraulea).

O altă dulce amintire ne-a provoacat-o anunțul al unui spectacol de succes din 1990, în care Alexandra Canareica, după cum se vede, aureolată de Trofeul „Steaua fără nume”, devenise cap de afiş, alături de soții Dana Bartzer şi Dan Creimerman (extrem de talentați şi de charismatici, cei doi din păcate au părăsit lumina reflectoarelor în favoarea mult mai profitabilei munci de studio, în publicitate muzicală). Şi pentru că era brusc... libertate, pe afiş apar forme ațâțătoare şi invitația de a asista la un concurs de frumusețe, „Miss Marisia 90”. Ne întrebăm dacă organizatorii, Casa de cultură din Sibiu şi o firmă privată, au în colecția lor acest afiş istoric, care l-a emoționat pe colegul nostru Octavian Ursulescu...

Râde iarăşi primăvara...

Marius GHERMAN

O nouă lecție de spectacol de ținută, în egală măsură elegant şi modern, a fost „predată" la Focşani, acolo unde preşedintele CJ, Marian Oprişan, ştie să dăruiască localnicilor de fiece dată show-uri de clasă. În tradiționalul „Crâng", aşadar la pădure, în aer liber, mii de spectatori entuziaşti au urmărit şi aplaudat un spectacol absolut remarcabil, de mare varietate. Ansamblul folcloric profesionist „Țara Vrancei", condus de cunoscuta interpretă Maria Murgoci, a deschis petrecerea cu un antrenant program de cântece şi dansuri, în acompaniamentul orchestrei dirijate de Andrei Ionaş, după care vedeta cântecului popular din Moldova, Laura Lavric, i-a invitat pe toți la joc. Trecerea către ritmurile moderne a fost făcută de Răzvan, Cătălin şi Ionuț, cei trei componenți ai trupei Ro-Mania înlănțuind toate hit-urile lor celebre. O premieră a fost prezența grupului Daggu Project, în timp ce frumoasa Celia şi-a reconfirmat statutul de tânără vedetă, într-un electrizant recital susținut alături de dansatorii săi. Numeroasele apariții de pe micul ecran, „reality show"-ul transmis de Kanal D, concertul de senzație de la Sala Palatului, toate au făcut ca publicul să aştepte cu imens interes Orchestra din Clejani. Ioniță de la Clejani, acordeonist virtuoz, este şi un orchestrator remarcabil şi un şef de trupă autoritar şi profesionist, concepând un program consistent, în care vocea de excepție a soției sale Viorica şi tinerețea debordantă a fiicei Margherita au întregit un show strălucit. După ce au cucerit publicul de peste hotare, artiştii din Clejani au devenit autentice vedete autohtone, şedința de autografe durând mai bine de o oră, ca şi solicitările pentru fotografii!

Ioniță şi Viorica de la Clejani

Celia

Aurul Mureşului

Octavian URSULESCU

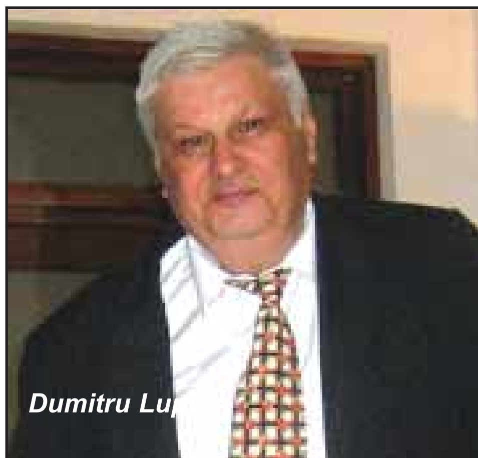
Bogăția de mare preț a județului Mureş stă în păstrarea tradițiilor străvechi, iar "Balul însuraților", manifestare unică în România (înregistrată ca atare la OSIM de deputatul Vasile Ghiorghe Gliga) este cea mai bună dovadă că în această zonă oamenii îşi prețuiesc comoara. Anul acesta, la ediția a V-a, au fost bătute toate recordurile de până acum: 22 de ore de spectacol, în cele două zile, cu peste 1200

Grigore Leşe

Vintage cabaret

Mihai CHIHER

"La Universitatea „Ovidius" din Constanța, prin strădania câtorva profesori de la secția de actorie a Facultății de Arte, ființează din anul universitar 2011-2012 un Master în arta actorului de music-hall, unic în România, care, iată, într-un scurt timp începe să dea roade. De „Ziua mondială a teatrului", studenții de la Master ies în luminile rampei alături de colegii lor mai mici, dar la fel de talentați, „mușcând" lacomi din aroma fină a revistei de altădată" - așa scria regizorul spectacolului, lect. univ. dr. Gavril Borodan, pe marginea acestui proiect ambițios. Cu un singur lucru nu putem fi de acord din afirmațiile sale, cum că „revista e pe moarte": a murit, regretabil, chiar la Constanța, prin desființarea abuzivă a Teatrului „Fantasio", dar trăiește, și încă frumos, la București și Ploiești...

Dumitru Lu[pu]

Spectacolul la care ne referim a inclus interpretarea unor piese muzicale celebre, alături de altele total necunoscute publicului actual, piese ale căror partituri vor intra în patrimoniul bibliotecii Facultății de arte, donate de compozitorul Dumitru Lupu, precum și cuplete, dansuri, lupte scenice și video-proiecții. Conceptul spectacolului, scenariul, orchestrațiile și înregistrările au aparținut conf. univ. dr. Dumitru Lupu, iar textele originale au fost semnate de Carmen Aldea Vlad. Fiind vizată perioada 1920-1960, au putut fi reascultate melodii cum ar „Așa începe dragostea", „Nu te pot uita", „Pașii noștri" (toate de N. Kirculescu), „Tu m-ai schimbat" (Mișu Iancu), „Fata de la facultate", „La cabana *Trei brazi*" (Florentin Delmar), „De dorul tău" (Gherase Dendrino), „Anne-Marie" (Mișu Constantinescu), „Asta-i dragostea" (Tiberiu Farcaș), „Ascultă-mă" (Eugen Koffler), „De-ai ști ce dragă-mi ești" (George Corologos), „Pentru tine am plâns" (Ion Vasilescu), „Ochii tăi m-au vrăjit" (Oskar Strock), precum și un „retro-potpuriu" românesc, cu refrene semnate Claude Romano, Iosif Ivanovici, Ion Vasilescu, Aurel Giroveanu, Vasile Vasilache, Aurel Manolache, toate sunând încântător în interpretarea tinerilor artiști.

Proaspătul laureat al revistei noastre, compozitorul Dumitru Lupu, a pus în valoare, alături de celelalte cadre didactice de la Universitatea „Ovidius" din Constanța, patrimoniul nemuritor al șlagărului românesc. Cine ridică mănușa aruncată de el, în alte orașe sau la posturile TV?

de participanți, toți înveșmântați în costume populare! Se înțelege, majoritatea din județul Mureș, dar și din Maramureș (familia deputatului Gheorghe Zoicaș, nelipsită de la eveniment), Bistrița, Dâmbovița, Neamț, București, ba chiar și din Italia! Spre mândria mea, „delegația" cea mai impresionantă a fost a comunei copilăriei mele, Chiheru, cu o sută de participanți, în frunte cu bravul primar Emanoil Hurdugaci. Între partenerii media s-au numărat și anul acesta „Actualitatea muzicală" și „Ultima oră", manifestarea fiind transmisă în direct integral la televiziune și pe internet.

Greul celor două spectacole-maraton l-a dus formația condusă de prof. Ioan Conțiu, care a acompaniat zeci de soliști de valoare ai județului Mureș: Maria Neag, Mihai Moldovan, Mihaela Botoș Lateș, Georgiana Pușcaș, Vasile Crișan, Marioara Bârsan, Rafila Moldovan, David Pușcaș, Anuța Crișan, Gabriela Oltean, Dan Aurelian Ștefan, Maria Grama, Alexandra Crișan, Cristina Fărcaș, Natalia Gliga, Violeta Man, Corina Florea-Covaciu, Rodica Coman, Dumitru Gliga, Florina Oprea, Doru Pop, Marinel Butilcă, Ionela Deac, Sorin Pantea, Maria Pop – nu mai puțin de 20 de soliști în fiecare spectacol!

Vă veți întreba, pe bună dreptate, ce au făcut participanții (în-surați, cu toții, asta-i regula!) atâtea ore. Păi au mâncat, au băut (cu măsură) – gazdele, familia Gliga, fiind ca de obicei extrem de generoase – dar mai ales au jucat de mama focului pe parchetul de lux de la "Castel". Au făcut-o pe muzica orchestrei, pe melodiile soliștilor amintiți, dar și în compania vedetelor invitate (surpriză totală, nimeni n-a știut nimic!): Grigore Leșe, Aurel Tămaș, Tiberiu Ceia, Marius Ciprian Pop (venit cu talentata sa fetiță Antonia, înveșmântată într-un frumos costum din Oaș). „Creierul" acestui eveniment memorabil a fost și de această dată Dumitrița Gliga, autoare a regiei și a scenariului. Cu ce oare vom mai fi dați gata la ediția a VI-a?

Aurel Tămaș

Contrapunct

Clubul de Muzică şi Dans pentru Copii “CONTRAPUNCT” a fost înființat în 2004 şi de atunci a reprezentat România în proiectul “România văzută altfel” (Belgia), a triumfat la numeroase Festivaluri Naționale şi Internaționale de gen din România, Turcia, Bulgaria şi Grecia, a susținut spectacole pe scena Teatrului FANTASY de la EuroDisney Paris, a lansat un album în colaborare cu Casa de Discuri ”Roton” şi are în palmares zeci de apariții la posturile de televiziune şi colaborări cu Radio-uri. De câțiva ani, cei mici fac stagiii de pregătire în Bulgaria şi Grecia, unde susțin şi numeroase spectacole. Sunt laureați ai Festivalurilor de gen pentru copii, dintre care enumerăm doar câteva: Festivalul “Delfinul de aur” (premiul 2), Festivalul “Ursulețul de aur” (premiul 2), Mamaia Copiilor, Festivalul “Ministar Cireşar” (Trofeul, premiul 3), Festivalul “Flori de gheață” (Trofeul, premiul 1, premiul 3 şi premii speciale). Au acompaniat trupa “Mandinga” cu ocazia spectacolului “La historia de un amor” de la Sala Palatului, au participat la lansarea filmelor Disney “Bambi” şi “Tinkerbell” şi la nenumărate campanii - “Copiii colorează viața”, “Caruselul carierelor”, “Polul poveştilor”, “O călătorie în jurul lumii”. O parte dintre copiii de la “CONTRAPUNCT” au jucat în videoclipuri, emisiuni, filme artistice şi seriale tv de succes: “Iubire ca-n filme”, “Decizii”, “Vreau să fii mama mea”, “Doctor de mame”, “Îngeraşii”, ”Iubire şi onoare”, ”Aniela”, ”10 ANI Acasă” (Acasă TV), “Chiquititas” (Kanal D), “Schimb de mame” (Prima TV) sau în filmul artistic ”Ho ho ho” alături de Ştefan Bănică Jr. Toate acestea se datorează în egală măsură şi profesorilor: Ioana Damian (solista Operei Comice pentru Copii), Alin Costea şi Ioachim Petre – Achi (muzică), Alina Mihai, Cătălin Apostol, Dana Serafimovici şi Tatiana Paşcău (dans) şi Directorul Artistic, Brenda Petre (mişcare scenică). *“Unul dintre secretele succesului acestui club este acela că activitatea noastră se desfăşoară în regim de timp liber, fără presiuni, restricții, impuneri, ținându-se cont de preferințele şi programul copilului, dar propunându-i un nivel profesionist de pregătire”* – ne-a spus Ioana Damian, profesor de canto şi solistă a Operei Comice pentru Copii, pe scena căreia, alături de o parte dintre copiii pe care-i pregăteşte, s-a bucurat de un succes extraordinar cu momente din musicalul “Sunetul Muzicii” (“The Sound Of Music”). Ei îl vor pune în scenă în stagiunea 2012 – 2013, la invitația directorului fondator, Smaranda Oțeanu Bunea. (Foto: Dragoş Bitere)

Oana GEORGESCU

O viitoare Hannah Montana!

Nu este nici o exagerare în titlu: **Crina Liliana Arbunea** este la numai 7 ani o vedetă în devenire! Micuța brăileancă este cu adevărat un copil-minune, îmbinând frumusețea cu inteligența şi farmecul.

Talentele artistice ale Crinei sunt multiple, recomandându-o din plin realizatorilor de filme şi show-uri muzicale pentru cei mici. În ultimul an a luat parte la numeroase festivaluri şi concursuri de dans, în postura de lider al grupului „Ritmic", reuşind performanța de a ocupa primul loc la competițiile de la Focşani, Brăila şi Râmnicu-Sărat. Cu ochii săi verzi de o frumusețe rară, Crina Arbunea poate deveni oricând o Hannah Montana autohtonă, posedând talent actoricesc, dar mai ales muzical. Are zeci de melodii româneşti de muzică uşoară în repertoriu, iar piesele internaționale cele mai gustate de micuța vedetă sunt cele lansate de Michael Jackson şi, se înțelege, Hannah Montana!

„Ministarul din cartier"

Ne face plăcere de fiecare dată să consemnăm succesele unor copii talentați, chemați să fie vedetele de mâine ale muzicii noastre uşoare. Unul dintre aceşti copii-minune este ieşeanca **Maria Sabina**, cu apariții frecvente pe scenele din oraşul natal, dar nu numai. Difuzată cu regularitate de posturile Radio Enigma România şi Radio Lory-Oneşti, în emisiunile prezentate de DJ Dominique din Sibiu, Maria Sabia calcă hotărât pe urmele tatălui său, cunoscutul cantautor Cristian Simionică. De altfel, acesta semnează majoritatea

pieselor cântate de micuța vedetă, la loc de cinste fiind „Rock-ul, numai el", „Ministarul din cartier", „Rock, numai rock", „Icoana vieții mele", la care se adaugă „Sunt o fată frumuşică", o prelucrare din folclor realizată tot de el. La toate concertele, primele rânduri sunt ocupate mereu de colegii ei de la Şcoala „Ionel Teodoreanu", în frunte cu învățătoarea Elena Gheorghică, Maria Sabina fiind mândria şcolii!

Ioana David

Este cu adevărat fenomenal ca la numai 18 ani să te poți mândri cu atâtea premii şi realizări! Frumoasa **Ioana David** este elevă la Liceul de artă „Dimitrie Cuclin" din Galați, fiind fiica reputatului pictor şi designer David Sava. Se înțelege că a moştenit de la părintele său ambele talente (a avut până acum trei expoziții personale de pictură şi şi-a prezentat prima colecție vestimentară!), dar iubeşte mai presus de toate muzica, fiind o pianistă cu zeci de premii la activ, inclusiv internaționale. La dublul vernisaj de la Muzeul de artă vizuală de la Galați, unde s-a „duelat" cu tatăl său atât pe catwalk, cât şi pe simeze, cel mai gustat

moment al serii a fost acela când Ioana David s-a aşezat la pian şi a început să cânte, înnobilând seara cu sensibilitatea ei aparte: brusc s-a făcut tăcere şi toți au ascultat înfiorați. Două arte îşi dădeau mâna sub cupola muzeului...

Elena GHIOCA

Flash

Mihai ANTON

CLASS – Trupa a lansat videoclipul pentru single-ul „Painter of my Soul" . Astfel, într-o lume a desfrâului şi a pasiunii absolute, CLASS preferă să rămână romantici. Mihaela caută idealul în iubire, ca

Class

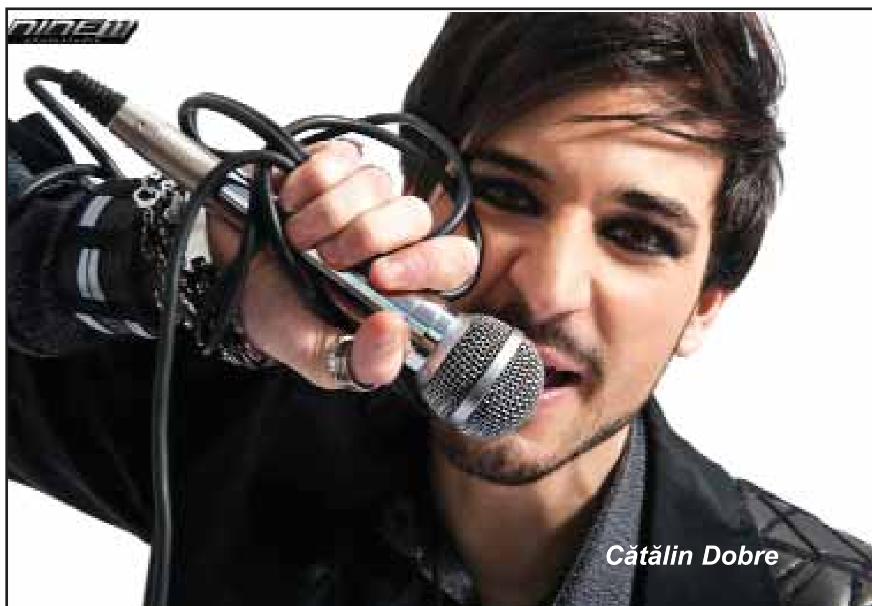
fiecare dintre noi de altfel. In căutările sale, ea se lasă ghidată de instinct, figurat în imagini prin elemente colorate. Vlad şi Florin sunt călăuzele ei în această călătorie ce o arată pe Mihaela mai provocatoare ca niciodată. Prin folosirea pentru prima dată a tehnicii HDR într-un videoclip realizat în România, se creează o lume colorată electric şi profund, în care orice pare să fie posibil.

HOT CASANDRA. Hot Casandra lansează videoclipul piesei „Hold Me Tight", un featuring cu Bianca Ionescu, cunoscuta soprană a Operetei din Bucureşti. „Hold Me Tight" este cel de-al doilea single extras de pe EP-ul de debut semnat Hot Casandra, „Early Nightmares". După ce piesa „Larissa" a urcat rapid în top, Paul Ballo – artistul din spatele proiectului Hot Casandra - a ales piesa „Hold Me Tight" ca nou single, cu atât mai mult cu cât Bianca Ionescu este chiar mama sa. Paul Ballo, producător, muzician şi vocalist, este deja un nume cunoscut publicului iubitor de muzică alternative din România, acesta activând până acum şi în formaţiile Go To Berlin, The Amsterdams şi Kumm. Videoclipul a fost regizat de Tudor Petremarin, iar personajele din clip sunt actori de profesie, absolvenţi ai UNATC.

CĂTĂLIN DOBRE – „Spune-mi dacă vrei (Pe banii mei)" feat. Cabron. Chiar dacă braşoveanul Cătălin Dobre, în vârstă de 20 de ani, nu s-a calificat în finala “Vocea României", acesta are toate atuurile să aibă o carieră muzicală de succes. Pe lângă o carismă şi o energie caracteristice vârstei, Cătălin are şi o prezenţă scenică spectaculoasă impresionând pe tot parcursul emisiunii întregul juriu."Spune-mi dacă vrei" este o piesă care mă reprezintă în totalitate. Mă bucur mult de colaborarea cu Cabron, pe care îl apreciez." spune Cătălin, care a făcut parte din echipa lui Smiley la “Vocea României". „Cătălin vine cu un aer nou în peisajul muzical, e un rocker cu atitudine de rapper ", declară Cabron.

MIKE DIAMONDZ. S-a lansat o declaraţie mai specială, pe ritmuri de club, cu vibraţii electrice care ne vor aduce petrecerile verii mai aproape. Mike Diamondz, român cu descendenţă exotică, ne oferă piesa „Reason to Feel Love", ce se va bucura foarte curând şi de un videoclip filmat în Malaga, Spania. Mike a devenit cunoscut în urma unor colaborări cu artişti cunoscuţi atât în ţară, cât şi în afara ei, ca Tom Boxer şi Chill Brothers. Aceste proiecte muzicale i-au ridicat foarte mult standardele, fapt ce a făcut ca această colaborare cu Connect-R şi Răzvan Matache să îl găsească la maturitatea creativă. Muzica şi textul piesei „Reason to Feel Love" au fost scrise chiar de către Mike, pe numele său real Michael-Richie Ntumba-Kapumbwa.

MARC RAYEN-ARIA – „SO (la la)". Marc, pe numele său adevărat Marius Leonard, a început să producă melodii şi remixuri pentru artiştii români,

Cătălin Dobre

remixuri care au avut succes în rândul consumatorilor de piese comerciale. După lansarea şi succesul primului său single „Freaky Girl", Marc Rayen lansează cea de-a doua producţie ce îi poartă amprenta „Marc Rayen & Ária - So (la la)" alături de Aria, o tânără artistă ambiţioasă, ce-şi doreşte să se perfecţioneze în cariera muzicală şi să adauge pianul pe lista instrumentelor la care ştie să cânte deja.

„Primăvara Românească" la Bruxelles - VII

Festivalul organizat în fiecare an de Casa de Cultură Arthis din Bruxelles (directoare Carmen Hopârtan) - organizaţie care se ocupă de integrarea persoanelor venite din Europa de Est, în special sub aspectul socio-cultural - a ajuns la a şaptea ediţie.

Timpul a ţinut cu organizatorii şi când a început Festivalul a ieşit soarele, iar uvertura a fost asigurată cu muzica populară a Tarafului Balkanica. Secţia muzică uşoară a fost deschisă de Mihaela Trif (nume de scenă - Mona, cea care ne dă aceste amănunte), care colaborează din 2002 cu Arthis şi a fost susţinută tot timpul de aceştia pe parcursul carierei sale, mai ales la participarea ei pentru Belgia în semi-finala Eurovision 2011: a cântat 5 melodii, compoziţii semnate de Dumi Dumitrache, printre care şi „Efemere Iubiri", cu care a participat la Festivalul Mamaia 2011 la secţia creaţie.

Mona

Mona a înfiinţat şi este preşedinta asociaţiei RoArt (asociaţie non-profit), care are ca scop integrarea artei româneşti în Europa, nu numai în Belgia. A urmat Mihai Imbarus, acompaniat de 2 instrumentişti ai grupului „Zen City Project", şi el participant pentru Belgia la semi-finala Eurovision 2011, cu suport din partea Casei de Cultură Arthis.

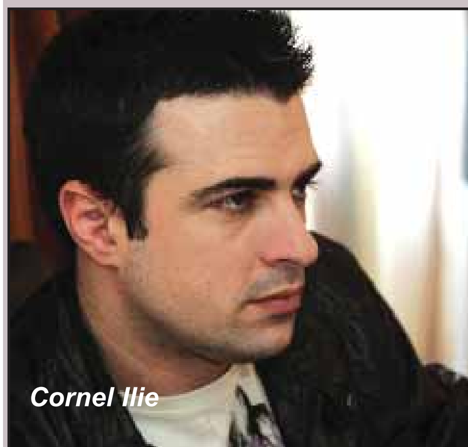
Au urmat Quentin - tânăr compozitor şi interpret belgo-român, apoi Rafaelle, belgo-italianul care a participat la Festivalul "Cerbul de aur" 2009 cu "Dincolo de nori" - Holograf. Apoi segmentul Eurovision cu câţiva dintre finaliştii invitaţi, respectiv Sinplus - Elveţia, Litesound - Bielorusia, Eleftheria Eleftheriou - Grecia, Pasha Parfeny - Moldova (participant la "Cerbul de aur" 2009) şi Mandinga-România, direct de la aeroport, cu un show excelent. Cei prezenţi au declarat "Vom face lobby pentru România, iar Diaspora va vota pentru Mandinga!"

Florin-Silviu URSULESCU

Vedete

Dan CHIRIAC

VUNK. Deutsche Welle a publicat pe site-ul oficial un material în limba engleză despre formaţia VUNK. După ce în 1999, chiar la lansarea trupei, VUNK a fost solicitată să apară într-un reportaj despre România pe CNN, Cornel

Cornel Ilie

Ilie vorbeşte despre succesul campaniei şi al piesei "Vreau o ţară ca afară", de ce se "încăpăţânează" să scrie versuri doar în limba română. El şi-a sărbătorit cei 35 de ani în concert, printre prieteni, vedete şi fani, într-un club din Bucureşti. Printre vedetele care au venit să petreacă cu solistul de la VUNK au fost Gabriel Cotabiţă, Mihai Bendeac, Alexandra Ungureanu şi Crush, iar Cristina de la Impact şi Mihai Georgescu (Bere Gratis), au cântat câte o piesă cu cei de la VUNK. Petrecerea numită "Ziua mea e noaptea voastră" a fost un show impresionant, cu proiecţii video spectaculoase, artificii, dar şi duete cu alţi artişti, numele acestora rămânând surpriză până în seara evenimentului.

PAULA SELING - ÎN ZODIA DUETELOR. După ce cu ani în urmă a înregistrat un mare succes cu piesa "Lângă mine", alături de Direcţia 5, după ce a cântat, în studio sau pe scenă, în duet cu o mulţime de alţi artişti (Al Bano, Anita Dels de la 2 Unlimited, Tony Hawks, Ştefan Bănică jr, Dan Helciug, Bere Gratis, Papa Junior, Puya, Kamara, Byron s.a.), după remarcabilul loc 3 obţinut la Eurovision cu "Playing With Fire", împreună cu Ovi, Paula pare a fi în zodia duetelor. Recent au fost definitivate două noi producţii muzicale cu mari şanse de a deveni hit-uri. Este vorba despre "Ceva bun", o piesă purtând binecunoscuta marcă a lui Dan Teodorescu, interpretată de Paula în duet cu Răzvan Fodor. Popularul ex-solist al trupei Krypton (din perioada de maxim succes - "Îţi mai aduci aminte"), devenit pentru un timp un la fel de popular actor de telenovele, îşi anunţă astfel revenirea spectaculoasă în lumea muzicii. Recent, Paula a recidivat în colaborarea cu Direcţia 5, pe proaspătul album al trupei figurând un nou duet - la piesa "Hai Hui prin Bucureşti". "M-am consultat cu echipa mea şi ne bate gândul să reunim pe un album toate aceste cântece frumoase, mărturie a colaborărilor minunate pe care le-am avut în 15 ani de carieră" - declară Paula Seling. Lucrez în studio la o nouă piesă în duet, cu un artist norvegian - Alexander Rybak. Alex a revenit în România pentru a cânta pe scena X Factor şi sperăm să prezentăm cât mai repede rezultatul colaborării noastre".

Adrian Enescu

Octavian URSULESCU

Născut la Bucureşti la 31 martie 1948, Adrian Enescu este cunoscut în special pentru activitatea sa în domeniul muzicii de film (peste 60 de titluri), în ultimii ani concentrându-se pe muzică electro-acustică, simfonică şi de jazz pentru big-band, fiind participant de mai multe ori la festivalul de jazz de la Sibiu. A fost, de altfel, între primii artişti de muzică electronică din România, începând cu anii '70. Între 1956-1966 a fost elev la Şcoala muzică nr. 2 din Capitală, după care a studiat la Conservatorul din Bucureşti (compoziţie cu Aurel Stroe şi Ştefan Niculescu, armonie cu Alexandru Paşcanu, contrapunct cu Tudor Ciortea, forme muzicale cu Myriam Marbe, orchestraţie cu Nicolae Beloiu, istoria muzicii cu Viorel Cosma). Membru al UCMR din 1973, a fost audient al Facultăţii de muzică electronică a Universităţii Stanford din California, SUA, lucrând ca orchestrator în diverse studiouri de muzică electronică şi clasică din Italia, SUA, Canada. A fost colaborator (pianist, compozitor) al Companiei de balet „Liliana Cosi" din Italia (1980-1984). Dar colaborările sale internaţionale sunt mult mai vaste, compunând muzică pentru film, balet (Italia, Olanda, Australia, Japonia, China), teatru (România, Belgia, Japonia, Canada, Australia), pop şi jazz. A cucerit premii internaţionale la festivalul de la New Delhi, India, în 1984, pentru filmul „Concurs", la cel de la Sanremo, Italia, pentru muzica filmului „Adela" şi tot în 1985 la Lisabona, pentru „Dreptate în lanţuri". Dacă tot am amintit de muzica de film, enumerarea câtorva titluri ne dă o imagine parţială a unei opere impresionante: „Şapte zile", „Întoarcerea lui Magellan", „Tănase Scatiu", „Urgia", „Septembrie", „Profetul, aurul şi ardelenii", „Bietul Ioanide", „Artista, dolarii şi ardelenii", „Pruncul, petrolul şi ardelenii", „Să mori rănit din dragoste de viaţă", „Faleze de nisip", „Pas în doi", „Noi, cei din linia întâi", „Ciuleandra", „Ringul", „Hotel de lux", „Domnişoara Christina", „Somnul insulei", „Pepi şi Fifi", cele mai recente fiind „Femeia visurilor", „Second-Hand", „Struma" (documentar), „Love and Other Unspeakable Acts", „Die letzte Station".

Cum spuneam, îndeosebi după 2005 s-a concentrat pe elaborarea unor lucrări din domeniul muzicii simfonice şi al jazz-ului, cele mai cunoscute fiind: „Domino" (concert pentru percuţie şi orchestră), „Tabu" (concert pentru vibrafon şi orchestră), „Călătoria lui Orfeu" (operă, variaţiuni pe teme de C. W. Gluck), „Labirint" (muzică pentru opt clarinete), „Graffiti" (muzică pentru cor şi pian), la care se adaugă lucrări de muzică electroacustică pentru flaut şi orchestră electronică, vibrafon/ marinbafon şi orchestră electronică, muzică pentru viola solo, viola şi orchestră electronică, 6 lucrări pentru orchestră de jazz -big-band.

Remarcabila discografie a lui Adrian Enescu include albumele „Basorelief", pop simfonic (1976), „Funky Synthesizer", vol. 1, electroacustic (1980) şi vol. 2, muzică electronică (1982), „Grupul Stereo", muzică pop (1983, 1984), „Cred în tine", muzică pop (1988), „Bună seara, iubite!", muzică pop (1988), „Doi navigatori", muzică pop (1989), „Un buchet de trandafiri", muzică pop (1989), „Arcadia Jingle Bank", Germania (1999-2000), „Millenium Angel" (2000), „Diva", pop music (2001), „November Dreams" (Axel Springer Company, Germania), muzică electronică (2001), „Invisible Movies" (Earth Tone Sonic Images Records, SUA), ambiental music (2001), „Invisible Movies" (Buddha Bar), ambiental music (2001-2002), orchestrator "Christmas Parade" Disneyland Paris, Franţa (2003).

Chiar dacă a compus muzică uşoară-pop doar în intervalul 1972-1989, Adrian Enescu este foarte cunoscut marelui public în primul rând datorită marilor şlagăre compuse pentru Loredana Groza (17 titluri), grupul Stereo (8), Silvia Dumitrescu (6), Gabriel Cotabiţă (2), Angela Similea. Trecând în revistă aceste hit-uri, regretăm şi mai mult că valorosul creator a părăsit aria genului, pentru că ar mai fi putut să ne dăruiască multe piese de succes, cum au fost „Bună seara, iubito!", „Dansul timpului", „Salut lumina vieţii", „Adio", „Plopii impari", „Şi dacă", „Coloana infinită", „Dar să lupţi", „Îţi citesc în ochi", „O inimă de 16 ani", „Să-ţi spun adio", „Tu şi eu", „Măcar o clipă", „Un buchet de trandafiri", „Scrisoare simplă", „Ninsorile de flori", „Zăpada palmei tale", „De mă vrei, voi reveni"... Pe tărâmul muzicii uşoare, pop, rock, jazz mai amintim „Pe şase", „Jazz-melos 1 şi 2", „Basorelief", „Inscripţie", „Funky Synthesizer, vol. 1 şi 2", dar nu putem uita că a mai scris muzică de teatru, vocal-simfonică („Cantata" pe vechi teme bizantine pentru cor mixt, orchestră de coarde şi cvintet de jazz), pentru film TV.

Încheiem portretul de faţă cu o convingătoare profesiune de credinţă: „La început am crezut că voi putea să fiu prieten cu toată lume. Mai târziu am văzut că nu e chiar aşa. Acum sunt sigur. Nu putem să fim toţi prieteni. Timpul nu e o linie dreaptă. Nu are nici o formă. Noi nu prea putem să ne imaginăm ceva fără formă. Muzica are şi formă, şi timp. Se descoperă, se decodifică, se deschide ca o floare. Muzica pe care am scris-o şi pe care o scriu mă „povesteşte" foarte bine. Întotdeauna mi-au plăcut poveştile care nu se termină. Nu îmi place să citesc morala fabulei. Vreau să fiu eu acela care o află. Desluşirea ei înseamnă şi şoc. Mă pot redresa. Ce se va întâmpla cu muzica mea peste 100 de ani? Mulţi oameni compun muzică. Mulţi au nevoie de acest tip de exprimare. Experienţa în a şlefui sunete nu se poate povesti. E mai important ce se întâmplă în „laboratorul" creaţiei. Tu cu tine între patru pereţi, având grijă să nu se stingă focul în cuptor! Ce se întâmplă după, afară, în spaţiul cel liber, de cele mai multe ori impactul cu publicul nu mai contează. Lucrurile nu sunt ceea ce par a fi. Aparenţele înşeală. Realitatea e mereu una singură. Săraca mama mea a ajuns pe masa de operaţie. Anestezistul vrea să fie drăguţ, să destindă atmosfera. O întreabă candid pe mama: „Doamnă, purtaţi numele unui mare compozitor?"; replica mamei a venit instantaneu: „Da, e fiul meu!".

4MATION

music & arr adrian enescu

THE 4TUNE

10
8
(2/2/2/2/2)

Fminor CONCERT for piano & brass ensemble

arr by adrian enescu

Part 1 Allegro moderato

atmoSFERIC

music for FLUTE & TAPE

adrian enescu

part one

tape

flute

rubato canto

thai gong

tape

Vacanța Muzicală: „Între înger şi drac”

Grupul s-a înființat în 2010, fiind compus din Mihai Napu (din formația Totuşi) si Radu Pietreanu (ex-Vacanța Mare). Este singura trupă care propune conceptul de Stand Up Folk & Parody. Radu Pietreanu are în spate 27 de ani de

umor, Mihai Napu cam tot atâția ani de muzică. Prin combinarea experiențelor celor doi a apărut stilul denumit de ei VaMuZ.

Discul editat de RBA conține doar elementele muzicale ale showului lor, 10 piese proprii, alese din repertoriul de o sută (de precizat ca Radu Pietreanu are un real talent literar, lansând deja un prim volum de versuri), înregistrate cu ajutorul formației Bandidos (Victor Solomon, Mihai Constantinescu). Folk curat, o neaşteptată şi plăcută surpriză.

Bandidos: „TristAN fără soldă”

Una din modalitățile inspirate, în condițiile difuzării defectuoase, este vânzarea CD-urilor împreună cu o publicație de tiraj. Aşa a procedat formația Bandidos, apelând la cotidianul „Libertatea”. Victor Solomon (chitară), Vichi Stephanovici (voce) şi Mişu Constantinescu (inginer de sunet, mix&master) colaborează cu actorul Marius Bodochi, care recită poezia „1907” de Alexandru Vlahuță, dar are intervenții pe alte 7 piese. Atractivă este piesa „Gina”, scrisă de Radu Pietreanu, în care simpaticul actor îşi dovedeşte încă o dată înzestrările muzicale. Alte colaborări pe acest CD produs de MHO Music sunt cele cu Dorin Andone, Nicolae Iorga (!), Florian Stoica şi Constantin Pârvulescu. 20 din cele 23 de piese aparțin, muzică

şi text, „bandiților”, reținând atenția titluri cum ar fi „Gata de show”, „Solitudine”, „Prietenii mei”, „Tot înainte”, „Mascarada”, „Aripi de înger”, „Miraj” şi, fireşte, piesa titulară.

Am fost ş-om fi: „Cine-o zâs dorului dor”

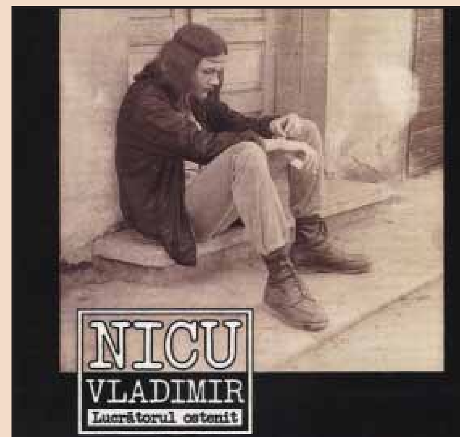
De fapt este un album datorat lui Marinel Petreuş (zongoră, voce), care dedică melodiile memoriei tatălui său, faimosul Ion Petreuş, lui Gheorghe Pîrja (vioară), precum şi originalului grup din Ieud, Maramureş, „Am fost ş-om fi”, alcătuit din Ioan Doru Dăncuş, Ioan Chindriş, Ştefan Pleş, Vasile Chindriş şi Ioan Liviu Ilea. Recomandat cu căldură de etnomuzicologul Elise Stan,

materialul discografic, de mare calitate, a fost realizat cu sprijinul unui mare iubitor de cultură, deputatul Gheorghe Zoicaş. Din grupul instrumental fac parte Francisc Balogh (braci), Ştefan Peterfi (contrabas), Adrian Andreicuț (dobă). Editat de casa de producție Roton în excelente condiții grafice, albumul ne oferă ocazia de a asculta melodii minunate, izvorâte din inepuizabilul folclor maramuşean: „Ceteruca dragă mi-i”, „Eu atâtea doruri am”, „Cine scutură roua”, „Măicuță, când m-ai făcut”, ”Noi am fost şi noi om fi”, precum şi piesa titulară.

Nicu Vladimir: „Lucrătorul ostenit”

Uluitor şi trist în acelaşi timp - de la acest extraordinar artist, dispărut prematur, nu ne-au rămas înregistrări profesioniste! Vladimir (atenție – Nicu este numele de familie) a înregistrat câteva piese la Nicu Covaci acasă în Germania şi alte câteva la un nepot în S.U.A. Acest mini-album document apare prin strădania şi abnegația mai presus de înțelegere a doi artişti timişoreni - Daniel - Silvian Petre şi Emil Kindlein, fiind ataşat unei plachete de versuri (poezii şi desene – Nicu Vladimir), editate la editura Blumenthal, creată special de ei în

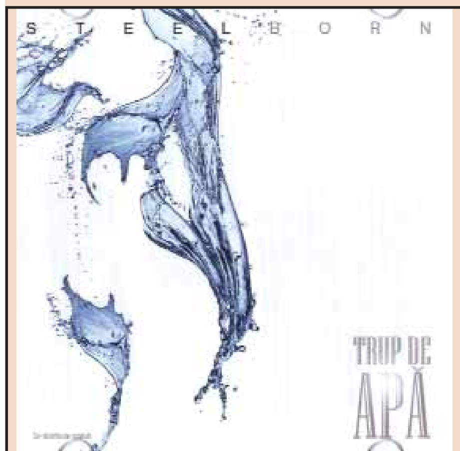
acest scop. Cinci cântece - muzică, text, chitară acustică, voce :Nicu Vladimir. Evident, înregistrările « de casă » (puse la dispoziție de Anda Niculina Pittiş, fosta sa soție) – deşi masterizate - nu pot oferi decât o imagine palidă a impactului tulburător al unor concerte Nicu Vladimir (aşa cum unii dintre noi am avut şansa să le urmărim), forța şi charisma apariției sale. Încă un exemplu de

destin artistic «subversiv» strivit de tăvălugul culturii socialiste... Mulțumim Dan-Silvian şi Emil!

Steelborn: „Trup de apă”

Cvintetul bucureştean şi-a luat denumirea de la Black Label Society, deşi în lume mai există şi alte formații cu acelaşi nume. In toamna lui 2008 s-a născut ideea, în 2009 au intrat în sala de repetiții, în 2010 au început concertele în componența actuală: Aura Pohoață (concurentă la "Vocea României" şi consilier la cabinetul lui Crin Antonescu), Mihai Dănciulescu, Robert Munean, Alex Botezatu, Cătălin Gurău. Au scos două EP-uri, iar acum primul album, în regie proprie. Se bucură de tot mai multe aprecieri, fiind aleşi să cânte în deschidere la Bon Jovi

S-a imprimat în diverse studiouri, componentul formației Trooper - Aurelian „Balaurul" Dincă fiind inginer de sunet şi producător alături de Steelborn şi M.

Dănciulescu. 13 cântece proprii, în limba română, cu o singură excepție: pop-rock de bună calitate, variat, o formație de viitor.

Cristina Turcu Preda: „Alergi omule o viață”

Editat de casa Big Man, acest CD conține 16 piese interpretate de cunoscută solistă din Argeş, dintre care rețin atenția „Pe cine nu laşi să moară", „Mi-e drag lume să trăiesc", „Inimă mereu iubeşti", „Unde-s anii tinereții", „Am pierdut în viață multe",. Spre cinstea ei, solista apelează,

spre deosebire de alți colegi de breaslă, la instrumentişti din țară, sub conducerea cunoscutului Marian Alexandru, care semnează şi aranjamentele orchestrale. Albumul a fost înregistrat în studioul Virtual Art – masterizare sunet George Nemeznic.

Diana Matei şi Taraful Cleante: „Of ce dor, ce chin, ce jale”

Proiect all style fusion, editat de Roton, care aduce în atenția publicului tânăr muzica veche, lăutărească, transpusă pe ritmuri moderne: pop, rock, jazz manoush, reorchestrate inedit.

Cleante este prenumele unui violonist de marcă, originar din Zona Dunării, talentul acestuia fiind preluat de fiul lui, Marian Cleante, care a

înființat Taraful Cleante. Diana Matei, solista bandului, a absolvit Liceul de Muzică "Dinu Lipatti", a urmat cursurile Conservatorului, secția canto-muzică bizantină, iar în prezent este anul 2 la Doctorat şi anul 2 la UNATC, secția actorie. A obținut numeroase premii, împreună cu violonistul Marian Cleante a străbătut toate colțurile lumii în turnee, iar din 2007 este solistă a Ansamblului Profesionist al Armatei.

Albumul conține 12 piese printre care se numără melodii celebre precum „Mocirița", „Dacă zici că mă iubeşti", „Tu eşti floarea vieții mele", dar şi creații proprii ale artistei, orchestrate cu ajutorul Tarafului Cleante.

Hi-Q: „Când zâmbeşti”

Unul dintre cele mai vechi grupuri pop-dance de la noi (întemeiat în 1996), cu multe hituri la activ, revine cu un album edit de Cat Music. Lângă cei doi membri permanenți - Florin-Alexandru Grozea şi Mihai-Răzvan Sturzu revine după cei 7 ani consacrați copilului Daniela Alina Bucur (fostă Dana Nălbaru). Discul conține 10 piese în română şi engleză, creator principal (muzică, texte, orchestrație)

fiind Grozea, ajutat deseori de Bucur. Mixat şi masterizat la studioul INES (inginer de sunet - Cristi Dobrică, producător executiv - Florin Grozea), albumul nu ne oferă surprize deosebite față de realizările anterioare ale grupului, fiind totuşi evident un plus de profesionalism şi experiență. Pop-dance bine conturat, absolut necesar peisajului nostru muzical.

Pagini de
Florin-Silviu URSULESCU

Miracolul jazz de la Sibiu

Doru IONESCU

În săptămâna premergătoare celei de-a 44-a ediţii a festivalului de jazz de la Sibiu, în prima ediţie din mai, la TVR Cultural, echipa Remix şi-a încordat muşchii şi - scotocind arhivele TVR – a pus în undă o emisiune dedicată acelui adevărat miracol întâmplat, în anii '70 şi '80, acolo unde nu existase o mare tradiţie a genului. În schimb, în 1974, după trei ediţii ale unui prim festival naţional de la Ploieşti... antologic (începute în 1969), clubul de jazz sibian condus de prof. Nicolae Ionescu a continuat cu o a patra... peste munţi.

Pe intervievaţi i-am tot colecţionat din 2000 încoace – Johnny Răducanu, Marius Popp, Aura Urziceanu, Nae Ionescu (filmat la aniversarea unui deceniu de fiinţare a clubului, în toamna lui 1980), unicul Florian Lungu, Dumitru Moroşanu, Zoltan Boroş (ambii teverişti cu un aport deosebit în producţie, promovare şi difuzare), Emilian Tantana, Virgil Mihaiu, Harry Tavitian, Eugen Gondi, Ion Baciu jr, Paul Weiner, Puba Hromadka, Vali Farcaş, Poldi Reisenauer, Johnny Bota, Costin Petrescu... şi fotograful Fred Nuss. Acesta din urmă, portretizat de colegul operator Vlad Micu anul trecut, a făcut şi oficiile de gazdă, prezentându-ne, pe lângă zecile de fotografii care l-au făcut celebru, şi acea sală a oglinzilor unde îşi desfăşura activitatea clubul, creuzetul festivalului.

Florian Lungu (1983)

Emisiunea a vizualizat prima ediţie (prin imagini fără sunet cu Richard Oschanitzky, Mihai şi Ştefan Berindei, Sandu Abramovici, Peter Wertheimer, Eugen Gondi, Dan Mândrilă, Johnny Răducanu, Bigband-ul RTV dirijat de Sile Dinicu), a doua (cu grupul lui Paul Weiner, Puba Hromadka şi Bela Kamocsa de la Timişoara), trecând de 1976 printr-un superb reportaj cu atmosfera din zilele festivalului (Marius Popp Quartet, Vocal Jazz Quartet – grup vocal efigie a Sibiului) şi punctând ediţia din 1977 cu Radu Goldiş, Adrian Enescu, Alin Constanţiu, Eugen Movileanu.

Din 1979, o ediţie specială a Emisiunii în limba maghiară a adus în prim plan grupuri diverse, de la jazz rock la progresiv precum Modal Q, Experimental Q2, Basorelief, Creativ-ul lui Harry Tavitian, dar şi trioul lui Ion Baciu jr ori Bigband-ul studenţilor din Bucureşti condus de Biţu Mărgărint. Au urmat Post Scriptum din Timişoara şi Ethos din Oradea din două foarte bogate ediţii (1980-1981) extinse pe durata a câte patru zile, când au început şi participările internaţionale de marcă. Dintre intimii festivalului, am putut consemna declaraţiile lui Emilian Tantana (astăzi un respectat organizator de jazz din Austria) şi ale prezentatorului atâtor ediţii, scriitorul Virgil Mihaiu (în al cărui volum de eseuri dedicate acestei muzici, "Jazzorelief", am aflat la loc de cinste marele festival – cea mai bună documentare pentru subsemnatul), acum directorul Institutului Cultural Român din Lisabona.

Aura Urziceanu într-un recital din 1984 (cu Marius Popp şi Decebal Bădilă), Zoltan Boroş, Decebal Bădilă şi Johnny Răducanu în 1989, Anca Parghel în 1994 au figurat în ultima parte a emisiunii, departe de a epuiza adevăratul patrimoniu existent în arhivele TVR, datorat festivalului de la Sibiu, prin urmare dându-ne speranţe de a reveni într-o ediţie viitoare care să echilibreze istoria cu jumătatea postdecembristă. Pentru că au rămas acolo, în subsoluri, încă multe documente rarisime cu bigband-urile clujene ale lui Mihai Porcişanu şi Ştefan Vannai, cu grupurile ieşene, mai mici sau mai mari şi liderii lor – fraţii Popovici, Romeo Cosma -, sibienii Erik Moniak, Radu Ghizăşan şi Andrei Colompar, grupul bucureştean Opus 4 cu Nicolas Simion, Mircea Tiberian, Cătălin Rotaru, Garbis Dedeian, Billy Bontaş, trupele timişorene clădite în jurul unor Liviu Butoi, Doru Apreotesei, Mişi Farcaş, Mihai Marcovici, Dan Ionescu, Johnny Bota, apoi o întreagă pleiadă de nouăzecişti, cu combinaţii dintre cele mai exotice. To be continued... (Foto: Mirel Leventer)

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE U.C.M.R. CU SPRIJINUL UCMR-ADA DIN FONDUL SOCIAL CULTURAL

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Redactori:
Mihai COSMA
Octavian URSULESCU
Editorialist: Liviu DĂNCEANU
Şef de producţie: Costin ASLAM

Semnează în acest număr:
Loredana BALTAZAR, Al. I. BĂDULESCU, Corina BURA, Grigore CONSTANTINESCU, Constanţa CRISTESCU, Marcel FRANDEŞ, Oana GEORGESCU, Liliana IACOBESCU, Doru IONESCU, Carmen MANEA, Doina MOGA, Diana MURĂŞAN, Tatiana OLTEAN, Camelia PAVLENCO, Mariana POPESCU, Constantin TUFAN-STAN, Mircea ŞTEFĂNESCU, Florin-Silviu URSULESCU, Vasile VASILE

www.ucmr.org.ro

Adresa redacţiei: Bucureşti, Calea Victoriei 141, sect.1, 010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67
E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro
TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL
TEL: 021-410.64.88 ISSN: 1220-742x